

(Az Európai Unióról szóló szerződés V. címe alapján elfogadott jogi aktusok)

Ötödik éves jelentés az Európai Uniónak a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek destabilizáló felhalmozódása és elterjedése elleni küzdelemhez történő hozzájárulásáról szóló, 2002. július 12-i 2002/589/KKBP együttes tanácsi fellépés végrehajtásáról

(2006/C 171/01)

BEVEZETÉS

Az együttes fellépés céljainak megvalósítása során az EU aktív szerepet játszott az ENSZ-nek a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájával foglalkozó (2001. július 9. és 20. között New Yorkban megrendezett) konferenciáján – amelynek eredménye egy ENSZ-cselekvési program elfogadása lett –, valamint az államok 2003. július 7. és 11. között New Yorkban rendezett első kétévenkénti ülésén. Az EU 2005-ben, az államok 2005. július 11. és 15. között megrendezett második kétévenkénti ülésén is aktív szerepet játszott. Ezenkívül az EU tevékenyen részt vett a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek nyomon követésével foglalkozó nyitott munkacsoport 2004-ben és 2005-ben tartott ülésein is, amelyek eredményeképpen 2005 júniusában elfogadták az ENSZ tiltott kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek nyomon követésével kapcsolatos multilaterális jogi eszközt, amelyet az ENSZ 60. Közgyűlésének határozata jóváhagyott. Az EU az Egyesült Nemzeteknek az ENSZ Közgyűlés által 2001. május 31-én elfogadott, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, a lőfegyverek, részeik és alkatrészeik, valamint lőszerük tiltott előállítására és kereskedelmére elleni jegyzőkönyvvel kapcsolatos tárgyalásokban is tevékeny részt vállalt.

2005. december 15–16-án az Európai Tanács elfogadta a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek, valamint lőszerük tiltott felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelemre vonatkozó EU-stratégiát⁽¹⁾. Ez a dokumentum hangsúlyozza, hogy az EU rendelkezésére álló többoldalú és regionális eszközök teljes mértékű kihasználása mellett az Európai Unión belül és a külkapcsolatokban biztonság és a fejlődés terén egységes EU-politikákra van szükség. Ez politikai iránymutatásként szolgál az EU által a rendelkezésre álló különféle eszközök segítségével ezen a területen végzendő tevékenységek tekintetében, valamint a tagállamok számára egyaránt.

Ez a jelentés három részből áll:

- az I. rész a kézi lőfegyverekkel és a könnyűfegyverekkel kapcsolatos problémák megoldására irányuló tagállami erőfeszítésekkel foglalkozik;

⁽¹⁾ 5319/06 tanácsi dokumentum.

- a II. rész a nemzetközi végrehajtási erőfeszítéseket tárgyalja;
- a III. rész az EU által a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatban nyújtott segítség szisztematikusabb megközelítésére vonatkozó prioritásokat, valamint a tapasztalatokat tartalmazza.

A jelentés a 2002/589/KKBP együttes tanácsi fellépést, valamint a Tanács által 1997. június 26-án elfogadott, a hagyományos fegyverek tiltott kereskedelmének megelőzésére és leküzdésére irányuló EU-programot tárgyalja. A jelentés a 2005-ben végrehajtott tevékenységeket helyezi a középpontba.

1. NEMZETI VÉGREHAJTÁSI ERŐFESZÍTÉSEK 2005 FOLYAMÁN

1.A. Együttműködés, koordináció és információcsere az igazgatási és a bűnüldöző szervek között

Az EU-tagállamok 2005-ben ez idáig az igazgatási és bűnüldöző szervek közötti együttműködés fokozásával összefüggésben a következő nemzeti erőfeszítéseket tették:

AUSZTRIA

Az Ausztria EU-elnökségét megelőző időszakban tovább erősödött az együttműködés és a koordináció a Külügyminisztérium, a Belügyminisztérium, a Gazdasági és Munkaügyi, valamint a Honvédelmi Minisztérium között.

CIPRUS

A ciprusi országos rendőrfőkapitányságon belül létrejött egy különleges nyilvántartási részleg (nemzeti fegyverarchívum), valamint elektronikus adatbázis könnyíti meg a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel (SALW) összefüggő információk cseréjét az EU más illetékes hatóságaival, regionális szervezetekkel és más országokkal.

ÍRORSZÁG

Az adó- és vámhivatal nemzeti/nemzetközi vámügyi kapcsolat-tartó pontja a lőfegyverekből és lőszerkekből származó vámbevétel tekintetében a Vámhatóság Kábítószer-ellenes Bűnüldöző Egysége (CDLE). A gyanús behozatokkal kapcsolatban a vámnymozók és ezen egység kijelölt tisztviselői, valamint a Garda (az ír rendőrség) Bűnügyi és Biztonsági Részlegének kijelölt tisztviselői rendszeresen információkat/bűnüldözési operatív információkat cserélnek. Ez célravezető eszköz annak megállapításához, hogy a behozatal esetében egyszerűen csak megsértették az engedélyezési eljárást, vagy fennáll a szervezett bűnözéssel való kapcsolat.

A CDLE és a Garda Országos Bűnügyi Nyomozóhivatalának tisztviselői között külön kapcsolattartási megállapodás jött létre a közös bűnüldözés terén az olyan fellépések megkönnyítése érdekében, mint például a szervezett bűnözésben való részvételre utaló bűnüldözési operatív információk és bizonyítékok esetén történő szállítmányellenőrzések. Az utóbbi hónapokban egy lőszer szállítmány ellenőrzésére került sor, valamint egy közös nyomozást tartottak automatafegyverek kábítószer-kereskedelemben részt vevő bűnöző csoportok általi behozatalával kapcsolatban.

OLASZORSZÁG

Olaszországban a 2000 júniusában a Külügyminisztérium koordinálásával létrehozott, kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel foglalkozó ad hoc munkacsoport – amely az érintett minisztériumok, bűnüldöző hivatalok és érdekelt országos iparági szövetségek képviselőiből áll – 2005-ben háromszor ülésezett. A megbeszélések középpontjában főként a jelölésre és a nyomon követésre vonatkozó multilaterális jogi eszköz, valamint az ENSZ 2001-es, kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme elleni cselekvési programjában részt vevő államok 2005. évi, kétévenkénti ülésének előkészítése állt. Megfelelő figyelmet fordítottak emellett a más multilaterális szervezetekben (ENSZ Közgyűlés Első Bizottsága, EBESZ, Wassenaari Megállapodás, G8) folyó vitákra.

LUXEMBURG

A Külügyminisztérium kapta azt a feladatot, hogy tartsa a kapcsolatot más államokkal és szervezetekkel a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos nemzetközi koordináció céljából.

MÁLTA

Máltában nincs kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel foglalkozó nemzeti koordinációs hatóság. Málta ugyanakkor a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek (SALW) tiltott kereskedelme elleni ENSZ cselekvési programnak megfelelően létrehozott egy nemzeti kapcsolattartó pontot, amely kapcsolatot tart áll más érintett nemzeti hatóságokkal, például – többek között – a máltai fegyveres erőkkel, valamint a vám- és pénzügyőr-

séggel. A kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek kereskedelmének vagy átadásának ellenőrzése a rendőri hatóságok és az egyéb érintett hatóságok, például a vám-és pénzügyőrség, valamint a máltai fegyveres erők feladata. A rendőrség mindig meggyőződik arról, hogy a Máltáról történő bármilyen fegyvermozgásról azonnal értesítik a rendeltetési ország megfelelő rendőri hatóságait.

PORTUGÁLIA

Folytatódtak az igazgatási és bűnüldöző szervek közötti együttműködés, koordináció és információcsera előmozdítására irányuló erőfeszítések. A portugál külügyminisztérium a hatáskörátfedés elkerülése érdekében létrehozott egy, a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek felhalmozódása és elterjedése elleni küzdelemben, valamint a hagyományos fegyverek tiltott kereskedelmének megelőzése terén érdekelt különböző portugál igazgatási és bűnüldöző szervek közötti munkamegosztást kidolgozó koordinációs csoportot. Ez a csoport a Külügyminisztérium (Leszerelési és Non-proliférációs Osztály), a Honvédelmi Minisztérium (Védelmi fegyverzet és védelmi eszközök főigazgatósága), a portugál hírszerző szolgálat, a Belügyminisztérium (a Nemzeti Köztársasági Garda és a rendőrség), valamint a Pénzügyminisztérium (Vámügyi főigazgatóság) képviselőiből áll.

SPANYOLORSZÁG

Az együttműködés/koordináció és az információcsera céljából a bűnüldöző szerv (vámhatóság) és az igazgatási szerv (engedélyezési hivatal) közötti kapcsolatokat állandóan figyelemmel kísérik és fejlesztik annak érdekében, hogy valamennyi átadás (kivitel, behozatal, stb.) esetében – a tényleges ügyleteket a kiadott engedélyekkel összevetve – biztosítsák a valós idejű ellenőrzést. Az információcsera crypto-LAN rendszeren keresztül történik. Másrészt az is lényeges, hogy minden ügyletről pontos nyilvántartást vezessenek annak érdekében, hogy rendelkezzenek a spanyol parlamentnek nyújtandó és később az országos statisztikai adatokban feltüntetendő információkkal. Az egyéb beszámolókat vagy esetleges érdeklődésre számot tartó egyéb kérdéseket a fentiekben említett két szerv vizsgálja meg tisztázási célból, valamint egyes kényes esetekben a törvény elrendeli, hogy egy (öt különböző minisztérium képviselőiből álló) vegyes bizottságnak feltétlenül be kell avatkoznia, amelynek keretén belül az igazgatási és bűnüldöző szervek közötti együttműködésre, koordinációra és információcserére hivatalosabb keretek között kerül sor. Ezeket a mechanizmusokat a vegyes bizottság által meghatározott igények és tapasztalatok alapján állandóan aktualizálják.

1.B. Újonnan életbe léptetett jogszabályok, a meglévő jogszabályok működésének felülvizsgálata

2005-ben számos tagállam vezetett be újonnan életbe léptetett jogszabályokat, vagy végzi folyamatosan a meglévő jogszabályok felülvizsgálatát. Ezek részletei a következők:

AUSZTRIA

2005 októberében hatályba lépett az új osztrák külkereskedelmi törvény („Aussenhandelsgesetz”). Ez az 1995. évi külkereskedelmi törvény helyébe lép. Az új külkereskedelmi törvény következtében változott a hadianyagtörvény is („Kriegsmaterialgesetz”). Az új törvény az előírásokat a legújabb uniós döntésekkel hangolja össze. Mind a külkereskedelmi törvény, mind a hadianyagtörvény összehangolja a fegyverközvetítő tevékenységek és a fegyverközvetítők fogalom meghatározását a fegyverközvetítés ellenőrzéséről szóló 2003/468/KKBP közös tanácsi állásponttal.

CSEH KÖZTÁRSASÁG

A fegyvertörvényt (a módosított 119/2002 sz. törvényt) 2005-ben kétszer is módosították. A fegyvertörvény 68. szakaszát a módosított polgári törvénykönyvet és egyes kapcsolódó törvényeket módosító 359/2005 sz. törvény módosította. A módosított záradék előírja, hogy a talált fegyverek és lőszerük, a talált lőszerük és robbanóanyagok a megtalálás bejelentésétől számított hat (korábban tizenkét hónap) elteltével állami tulajdonba kerülnek, kivéve, ha a tulajdonos igényt tart rájuk. A módosítás 2005. szeptember 1-jén lépett hatályba. A fegyvertörvény 76. szakaszának (4) bekezdését a módosított, a helyi adóhatóságokról szóló törvényt és egyes kapcsolódó törvényeket módosító 444/2005 sz. törvény módosította. A módosított záradék előírja, hogy a büntetéseket a helyi vámhivatalnak (korábban az adóhivatalnak) kell beszédnie. A módosítás 2006. január 1-jén lépett hatályba. Ezen a területen 2005-ben számos egyéb törvénytervezet készült, többek között a hadianyagok külkereskedelmét szabályozó törvény módosítása (a módosított 38/1994 sz. törvény), a bányászati tevékenységekről, a robbanóanyagokról és a Nemzeti Bányahivatalról szóló törvény módosítása (a módosított 61/1998 sz. törvény), valamint egy vadonati törvény a Cseh Köztársaság területén védelmi vagy biztonsági célokra használható egyes eszközök kezelésének szabályozására. E törvénytervezetek jelenleg a jogalkotási folyamat különböző szakaszaiban vannak.

DÁNIA

2004 októberében a fegyverek harmadik országok (azaz Dániától eltérő országok) közötti szállítását szabályozó új törvény lépett hatályba. E szabályok megtiltják a fegyverek, stb. szállítását az ENSZ, az EU vagy az EBESZ fegyverembargójával sújtott országokba. Ezen túlmenően megtiltják a szállítását olyan harmadik országok között, amelyek nem adták ki a szükséges export- és importengedélyeket.

2005. június 14-én a dán parlament többek között a fegyverközvetítés szabályozását bevezető törvényt fogadott el. E törvény szerint az igazságügyminiszter vagy a miniszter által közvetítőnek felhatalmazott személy engedélye nélkül az EU-n kívüli országok között a fegyverekről és robbanóanyagokról szóló dán jogszabály meghatározása szerinti fegyverek, stb. átadását magában foglaló ügyleteket tilos tárgyalni vagy lebonyolítani. Továbbá az EU-n kívüli országok közötti átadások részeként tilos ilyen fegyvereket, stb. vásárolni vagy eladni,

illetve a fegyverek, stb. tulajdonosaként ilyen átadást lebonyolítani. A tilalom nem vonatkozik a külföldön élő dán állampolgárok által egy másik EU-tagállamban vagy az EU-n kívül végrehajtott tevékenységekre. A törvény a fegyverközvetítés ellenőrzéséről szóló, 2003. június 23-i 2003/468/KKBP európai tanácsi közös álláspontot hajtja végre.

ÉSZTORSZÁG

2005-ben nem lépett hatályba új jogszabály. A 2002. március 31-én hatályba lépett fegyvertörvény módosítási és kiigazítási eljárása 2005-ben indult el és jelenleg is folyik. 2005-ben az észt rendőrség 822 elkobzott, kisajátított és önként átadott lőfegyvert és fegyvert vett át. Ezeknek a lőfegyvereknek a megsemmisítésére 2006-ban kerül sor. 2003-ban Észtország alkalmazni kezdte a szolgálati és polgári fegyverek nyilvántartását. Ez jelenleg jól működik. A szolgálati fegyverek nyilvántartására szolgáló programot szükség esetén aktualizálják (legutóbb 2005 közepén aktualizálták).

FRANCIAORSZÁG

A védelmi kódex jogszabályi részéről szóló, 2004. december 20-i 2004-1374 sz. törvényerejű kormányrendelet hatályon kívül helyezte a hadeszközök, fegyverek és lőszerük rendjéről szóló 1939. április 18-i törvényerejű rendeletet, és annak rendelkezéseit – mint fennálló törvényt – beépítette a védelmi kódex II. része III. könyvének III. címébe.

Ezért a francia jogban a fegyvernek vagy hadeszköznek minősülő valamennyi eszközre alkalmazandó különféle rendszerekre történő egyedüli hivatkozást továbbra is a védelmi kódex III. címének az engedélyköteles hadeszközökről, fegyverekről és lőszerükről szóló cikkei alkotják.

A védelmi kódex ezen eszközöket 8 kategóriába sorolja, amelyek közül az első három alkotja a szűkebb értelemben vett „hadeszközöket”. A negyedik kategória („védelmi fegyverek”) a kézi lőfegyvereket foglalja magában, amelyek közül egyesek harci fegyvernek minősülhetnek.

A szöveg a harci fegyverek és hadeszközök megszerzésére, tartására, gyártására és kereskedelmére vonatkozó alapelveket is megállapítja az adott kategóriák szerint, továbbá az export- és az importrendszer alapelveit is meghatározza. A szöveg a szabálysértéseket és az általa előírt kötelezettségek megszegésének büntetésére szolgáló büntető-, vagy adminisztratív szankciókat is meghatározza.

Törvénytervezet készült a fegyverkereskedői ügyletek előzetes engedélyezési rendszerének létrehozásáról. Ez módosítja a 2001-es javaslatot, és a parlamentnek rövid időn belül meg kell vizsgálnia. Ez az ellenőrzési rendszer a Franciaországban lakóhellyel rendelkező vagy ott letelepedett személyekre vonatkozik majd, és büntetőszankciókat foglal magában. A Franciaországban lakóhellyel rendelkező vagy ott letelepedett személyek által külföldön végrehajtott, az exportellenőrzési eljárásokat megkerülő vételi és viszonteladói ügyletekre ugyanezek a feltételek vonatkoznak.

Az e rendelkezésekre vonatkozó végrehajtási rendelet tervezete is elkészült.

A fegyverkereskedői ügyletek előzetes engedélyezési rendszerének létrehozása ennél fogva kiegészíti a kereskedői tevékenységet folytató természetes vagy jogi személyek ellenőrzését.

Folyamatban van a büntető törvénykönyv módosítására irányuló törvénytervezet előkészítése. Ez embargót irányoz elő, és az embargó vagy a korlátozó intézkedések megsértése esetén büntetőszankciókat ír elő.

NÉMETORSZÁG

A fegyverkereskedelem ellenőrzéséről szóló közös álláspont (2003/468/KKBP) végrehajtása érdekében Németország jelenleg módosítja az exportra vonatkozó jogi szabályozását. A hadászati célú kézi lőfegyvereknek és könnyűfegyvereknek a NATO-n, az EU-n és a NATO-val egyenértékű országokon kívülre történő kivitelére a szövetségi kormány az „újat régiért” elvet alkalmazza annak érdekében, hogy a szállítmány címzettje a továbbadás helyett lehetőség szerint semmisítse meg az újakkal helyettesítendő régi fegyvereket. A hadászati célú kézi lőfegyverek és könnyű fegyverek kivitele magán-végfelhasználók számára általában nem engedélyezett.

GÖRÖGORSZÁG

2005-ben Görögország a fegyverkereskedelem ellenőrzéséről szóló 2003/468/KKBP közös álláspont beépítése érdekében módosította a 2168/1993 sz. törvényt. Az említett törvény teljes mértékben összhangban van a 91/477/EGK uniós irányelvvel, valamint a Schengeni Megállapodással. Ezen túlmenően Görögország aláírta a lőfegyverekről szóló jegyzőkönyvet (2002.10.10.), és jelenleg a megerősítéshez szükséges lépéseket teszi meg. A 2005. augusztus 24-i 176700/E3/26700 sz. törvényerejű rendelettel Görögország a különböző nemzetközi ellenőrzési rendszerek által elfogadott határozatok figyelembevételével aktualizálta az átdáskor ellenőrzésköteles, vegyi, biológiai, bakteriológiai és mérgező anyagokat tartalmazó termékek átadásellenőrzési jegyzékeit. Azt is fontos megjegyezni, hogy Görögország mindent magában foglaló mechanizmusokat alkalmaz, és a biológiai és vegyi anyagok, valamint a lőfegyverek esetében is megköveteli a végfelhasználói tanúsítványok kiadását.

MAGYARORSZÁG

A haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló CIX/2005 sz. törvény végrehajtásáról szóló 301/2005 sz. új kormányrendelet. A CIX/2005 sz. törvény 2005. december 23-án lépett hatályba. A kormányrendelet a Magyar Köztársaság területén a haditechnikai termékek gyártására és a haditechnikai szolgáltatások nyújtására vonatkozó érvényes szabályozást tartalmazza. A magyar engedélyező hatóság a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal. Az engedélyeket a Haditechnikai Ipari Bizottság által készített szakértői értékelés alapján adják ki.

LETTORSZÁG

2005-ben nem vezettek be új jogszabályt a kézi lőfegyverekre és a könnyűfegyverekre vonatkozóan. A meglévő jogszabályok nem módosultak, mivel a felülvizsgálatot nem tartották szükségesnek.

LITVÁNIA

Litvánia aláírta a nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezményt kiegészítő, a lőfegyverek, részek és alkatrészek, valamint lőszerük tiltott előállítása és kereskedelme elleni jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyvet a litván parlament (Seimas) 2004-ben megerősítette. Következésképpen a Litvániába behozott összes B, C, D kategóriás lőfegyvert „LT” betűkkel megfelelően meg kell jelölni. Ez a rendelkezés 2005. január óta van hatályban.

A stratégiai áruk ellenőrzéséről szóló új törvény, amely összhangban van a legutóbb a 149/2003/EK tanácsi rendelettel módosított 1334/2000/EK tanácsi rendelettel, 2004 májusában lépett hatályba. A törvény tartalmazza a „közvetítés” meghatározását és szabályozza a közvetítői tevékenységeket. A törvény rendelkezései alapján a közvetítőknek saját közvetítői engedéllyel kell rendelkezniük, amelyet a Gazdasági Minisztérium ad ki minden egyes olyan közvetítői tevékenység esetében, amely a katonai felszerelések közös jegyzékében szereplő árukra terjed ki. Ennek megfelelően 2004 májusa óta Litvániában mind a fegyverközvetítői tevékenységek, mind az egyedi közvetítői tevékenységek engedélykötelesek és ellenőrzés alá tartoznak.

A gazdasági és nemzetközi szankciók végrehajtásáról szóló törvény 2004-ben lépett hatályba. A törvény célja, hogy biztosítsa a nemzetközi szankciók és az EU közös kül- és biztonságpolitikájának végrehajtását, elősegítse a béke és biztonság megteremtését a világon, előmozdítsa a terrorizmus elleni küzdelmet és az emberi jogok védelmét.

A fegyverkivitellel kapcsolatos valamennyi tevékenységet a különböző nemzetközi dokumentumokban megállapított normákkal és kritériumokkal összhangban hajtják végre. Litvánia elkötelezte magát az Európai Unió fegyverkiviteléről szóló magatartási kódexében (amelyet az EU 1998. június 8-án hagyott jóvá) szereplő kritériumok és elvek alkalmazása iránt. A litván kormány a 2005. március 1-jén kiadott 237. sz. határozattal – amely azon államok jegyzékének jóváhagyásáról szól, amelyek tekintetében tilos a katonai felszerelések közös jegyzékében szereplő áruk kivitele és továbbítása, valamint az ezekkel kapcsolatos bármilyen közvetítői tevékenység – jóváhagyta azon országok jegyzékét, amelyek tekintetében tilos a fegyverkivitel, -továbbítás és közvetítés. A jegyzék végrehajtja az ENSZ, az EU és az EBESZ által elrendelt embargókat, és folyamatos aktualizáláson megy keresztül.

LUXEMBURG

2005-ben nem vezettek be új jogszabályt.

Ezen a területen a vonatkozó jogalapot a fegyverekről és lőszerrekről szóló, 1983. március 15-i törvény, valamint a fegyverek, lőszer és kifejezetten katonai célra szánt felszerelés és az ehhez kapcsolódó technológiák behozatalát, kivitelét és továbbítását szabályozó 1995. október 15-i nagyhercegségi rendelet alkotják. Ezeket kihirdették Luxemburg hivatalos lapjában, a *Mémorial*-ban. A hatályos joganyag felülvizsgálata folyamatban van.

HOLLANDIA

2005-ben Hollandia nem hajtott végre módosításokat a kézi lőfegyverekről és a könnyűfegyverekről szóló jogszabályok tekintetében.

LENGYELORSZÁG

Az ENSZ kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos cselekvési programjában foglalt rendelkezések teljes mértékű végrehajtása érdekében Lengyelország 2005. február 25-én megerősítette „A nemzetközi szervezett bűnözés elleni ENSZ-egyezményt kiegészítő, a lőfegyverek, részek és alkatrészek, valamint lőszerük tiltott gyártása és kereskedelme elleni jegyzőkönyvet”.

Jelenleg folyamatban van annak a vizsgálata, hogy meg lehet-e valósítani, valamint szükséges-e bevezetni a minden lényeges alkatrész megjelölésére vonatkozó, valamennyi lengyel fegyvergyártóra érvényes közös rendszert. A Gazdasági Minisztériumban létrejött egy szakértői csoport, hogy felülvizsgálja a *fegyveres erők és a rendőrség által használt robbanóanyagok, fegyverek, lőszer, termékek és technológiák előállításával és kereskedelmével kapcsolatos üzleti tevékenység folytatásáról szóló 2001. június 22-i törvény végrehajtási rendelkezéseinek módosításait (Jogi közlöny, 67. szám, 679. tétel az azt követő módosításokkal)*. Ennek a tevékenységnek az a célja, hogy a SALW-nyilvántartást és a dokumentációs anyagok tárolását a jogi eszköz rendelkezéseivel igazítsák. Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban képzéseket is terveznek.

PORTUGÁLIA

Portugália folytatta a kézi lőfegyverekkel, könnyűfegyverekkel és a lőszerikkel kapcsolatos előállításra, összeszerelésre, javításra, behozatalra, kivitelre, átadásra, készletezésre, forgalmazásra, kereskedelemre, engedélyezésre és szankciókra kiterjedő új jogi keretrendszer elfogadását célzó eljárást. Ezt a projektet a parlament már jóváhagyta, jelenleg kormányzati engedélyezésre, majd az azt követő kihirdetésre vár a portugál Hivatalos Lapban. Várhatóan 2006 folyamán lép hatályba.

SZLOVÉNIA

2005-ben Szlovénia csak egyetlen jogszabályt fogadott el. Módosította a katonai fegyverek és felszerelések kereskedelmi és előállítási engedélyeiről, valamint engedélyezéséről szóló, a Szlovén Köztársaság által elfogadott kormányrendeletet, amelyet eredetileg 2003-ban fogadtak el (Ur. I. RS, 18/2003 és 31/2005). A rendelet biztosítja a katonai fegyverek és felsze-

lések behozatalára, kivitelére, tárolására, továbbítására vagy közvetítésére vonatkozó engedélyek kiadási eljárásának törvényi szabályozását. Előírja, hogy az ilyen áruk kivitelére vonatkozó minden egyes kérelmet vizsgálat céljából előzetesen szakértői bizottsághoz kell benyújtani, hogy az a Szlovén Köztársaság kormánya által kialakított, a katonai fegyverek és felszerelések kereskedelméhez szükséges engedélyek kiadására vonatkozó eljárás során előzetes véleményt adjon ki. Mielőtt a Védelmi Minisztérium kiadja az engedélyt, a katonai felszerelések és fegyverek kivitelére irányuló valamennyi kérelmet a bizottság közigazgatási eljárás során megvizsgálja, és (kedvező vagy kedvezőtlen) döntést hoz.

SPANYOLORSZÁG

A kézi lőfegyverekkel és a könnyűfegyverekkel kapcsolatban 2005-ben nem fogadtak el új jogszabályt, a meglévő rendelkezések terén azonban bevezettek bizonyos módosításokat.

Az új jogszabállyal és/vagy rendelkezésekkel összefüggő legutóbbi fejlemények a következők:

- A fegyverekről és robbanóanyagokról szóló spanyol jogszabály naprakészé tétele érdekében 2005. március 11-én kiadtak egy új, 277/2005 sz. királyi rendeletet. Ez módosítja a robbanóanyagokról szóló meglévő rendelet bizonyos vetületeit, javítja a robbanóanyagok előállításával, forgalmazásával, készletezésével, átadásával, kereskedelmével, tartásával és felhasználásával kapcsolatos közigazgatási ellenőrzési tevékenységeket, tekintettel arra, hogy nyilvánvaló kockázatot jelent a polgárok biztonságára, ha az ilyen anyagokat ellopják és/vagy bűncselekmény elkövetése céljából visszaélnék velük.
- 2005 októberében a spanyol parlament sürgette a kormányt, hogy egy éven belül adjon ki törvényt a fegyverkereskedeletről. Ez aktualizálni fogja a 2004. július 30-i 1782/2004. sz. királyi rendelet rendelkezéseit. Az új törvénynek végre kell hajtania a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési programot és az ENSZ Közgyűlés 55/255 sz. határozatát, valamint a lőfegyverek, részek és alkatrészek, valamint lőszerük tiltott előállítása és kereskedelme elleni jegyzőkönyvet („a lőfegyverekről szóló ENSZ-jegyzőkönyv”), amelyekre kifejezetten hivatkozni kell.
- Az ENSZ lőfegyverekről szóló jegyzőkönyvének Spanyolország általi megerősítése előrehaladott szakaszban van.

SVÉDORSZÁG

2005-ben a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatban nem fogadtak el új jogszabályt. A kormányzati vizsgálat többek között az EU magatartási kódexében szereplő védelmi felszerelések közös jegyzéke alapján bizonyos kiigazításokat javasolt a katonai felszerelésekről szóló törvényben, valamint azt javasolta, hogy tegyék még egyértelműbbé az exportengedélyek odaítélésére vonatkozó kritériumokat. A lőfegyverekről

szóló ENSZ-jegyzőkönyv megerősítésére figyelemmel javaslatot nyújtottak be a SALW jelölésére vonatkozó svéd jogszabály módosítására. Azt is megjegyezték azonban, hogy az ENSZ lőfegyverekről szóló jegyzőkönyve „vegyes megállapodás”, amely nem csak nemzeti, hanem EU-szintű intézkedéseket is szükségessé tesz. Svédország kizárólag egyedül nem tudná végrehajtani a lőfegyverekről szóló ENSZ-jegyzőkönyvet.

1.C. Igazgatási és bűnüldöző szervezetek, valamint igazságügyi szervek képzése

Az EU-tagállamoknak a nemzeti igazgatási szervek képzését célzó erőfeszítéseivel és kezdeményezéseivel kapcsolatos erőfeszítései a következők:

ÍRORSZÁG

A CDLE-egység részt vett annak felmérésében, hogy a vámtisztviselőknek milyen képzésre van szükségük a lőfegyverek, alkatrészek, valamint a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris fegyverek felismerése és biztonságos kezelése terén, és a Garda Siochanával (az ír rendőrséggel), valamint a hadsereggel együtt dolgoz ki egy tanfolyamot. A tanfolyam anyaga várhatóan ez év közepére áll össze.

LENGYELORSZÁG

A fegyverexport-ellenőrzés fokozásával összefüggő igazgatási intézkedések keretében számos tanfolyamot tartottak a stratégiai jelentőségű termékek, technológiák és szolgáltatások – többek között a SALW – kereskedelmében részt vevő vállalkozók számára. 2002 és 2005 között 350 vállalkozó számára összesen 150 tanfolyam megtartására került sor. Ez a szám 2005-ben 45 volt.

A Gazdasági Minisztérium tájékoztatta a hordozható légvédelmi rendszerekben (MANPADS) közreműködő vállalkozásokat a Wassenaari Megállapodásban elfogadott, az ilyen áruk exportellenőrzésére vonatkozó alapelvekkel kapcsolatos rendelkezésekről. Ennek folyományaképpen ezek a vállalkozások jogi, szervezeti és technikai megoldásokat vezettek be, valamint kapcsolódó tájékoztató tanfolyamokat indítottak.

SPANYOLORSZÁG

A spanyol bűnüldöző szervek az előző évekhez hasonlóan folytatták a lőfegyverek és robbanóanyagok büntetőjogi kezeléséről, valamint az információtechnológiának a fegyverek és robbanóanyagok ellenőrzésére való alkalmazásáról szóló tanfolyamok és munkaértekezletek szervezését. Ezek rendszeres szemináriumok, amelyeket a tiltott fegyverkereskedelem megelőzésére és leküzdésére vonatkozó szabályok és jogi eljárások terjesztése érdekében, valamint az érintett szervek rendőrségi tisztviselői átképzésének és az általuk az adott tárgykörben megszerzett tudás aktualizálásának céljával szerveznek.

1.D. Egyéb kezdeményezések vagy tevékenységek

CSEH KÖZTÁRSASÁG

Folytatódott a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos kétoldalú együttműködés, különösen Németországgal (Kölni Vámnjomozó Hatóság) és Szlovákiával (vámigazgatás).

DÁNIA

A dán bűnüldöző hatóságok számos, a fegyverzetellenőrzéssel és a fegyverkereskedelemmel összefüggő kérdéssel foglalkozó nemzetközi és regionális kezdeményezésben vesznek részt. 2005 májusában például a dán rendőrség és a vámhatóságok egy, a postai csomagban küldött lőfegyverekkel kapcsolatos nagy hatású műveletben (HIO) vettek részt, amelyet az Europol koordinált. A HIO műveleti tervezését a dán vámszolgálat irányította a Súlyos Bűncselekményekkel és Szervezett Bűnözéssel Foglalkozó Hivatal (SOCA) segítségével. A művelet során Dánia különböző részein több, mint 40 000 nemzetközi csomagot ellenőriztek.

ÍRORSZÁG

2005 májusában a CDLE egység az An Garda Siochana Bűnügyi és Biztonsági Részlegével együtt nagy horderejű műveletet koordinált, amely lőfegyverek és lőszer az Európai Unióba postai úton történő behozatalának ellenőrzésére irányult. A műveletet mindkét szerv rendkívül sikeresnek ítélte, és jóllehet a művelet rövid ideje alatt nem került sor lefoglalásra, a vámhatóság által az adott időpontokat megelőzően és követően végzett felderítések felhívták a figyelmet az e területen meglévő jelentős kockázatra.

OLASZORSZÁG

2005-ben az olasz fegyveres erők a következő feleslegesnek ítélt kézi lőfegyvereket és könnyűfegyvereket semmisítették meg: 31 291 Beretta pisztoly, „34-es” modell, 3 869 Winchester puska, „M1-es” modell, 1 197 Winchester puska, „M1-A1-es” modell és 1 014 különböző típusú könnyűfegyver. Összesen 37 371 kézi lőfegyver és könnyűfegyver megsemmisítésére került sor.

SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG

2005-ben a szlovák kormány általános amnesztiát hirdetett mindazok számára, akik illegálisan tartottak kézi lőfegyvereket és/vagy könnyűfegyvereket. Az amnesztia értelmében a rendőri hatóságoknál büntetés vagy bűnvádi eljárás nélkül be lehet jelenteni a kézi lőfegyvert és/vagy könnyűfegyvert, és nem szükséges magyarázattal szolgálni a fegyver származására és beszerzési módjára vonatkozóan. A nyilvántartásba veendő fegyvereket ellenőrzik abból a szempontból, hogy bűncselekményben esetleg felhasználták-e azokat. Ha az eredmény nemleges, az ellenőrzött fegyver minden műszaki adatát, jellemzőjét és típusát nyilvántartási célból tárolják. A mai napig több, mint 30 fegyvert adtak át a rendőrségnek. A nyilvántartásba nem vett SALW-ok átadási határideje 2006. április 14. Ezzel az intézkedéssel a kormány célja az, hogy lehetőséget biztosítson azok számára, akik például az I. és II. világháborúból származó, nyilvántartásba nem vett fegyvereket rejtegetnek.

SPANYOLORSZÁG

A csendőrség (Guardia Civil) a jelenlegi ellenőrzési intézkedések fejlesztése céljából végrehajtotta a fegyverek és robbanóanyagok ellenőrzéséhez alkalmazott számítógépes technológia (központi elektronikus adatbázis) módosítását és aktualizálását.

Létrejött egy korai előrejelző figyelmeztető rendszer azon fegyverek, lőszer, robbanóanyagok és/vagy más NBQR vonatkozású anyag vagy felszerelés ellopásával, eltűnésével vagy ellenőrzésének hiányával kapcsolatban, amelyek terrorszervezetekhez kerülhetnek (a biztonságért felelős államtitkár 2005. március 14-i 4. sz. utasítása). E kezdeményezés arra irányul, hogy gyors ismeretszerzés és az illetékes szervek közötti valós idejű információcserére révén megakadályozzák annak a veszélynek a kialakulását, hogy az említett fegyverek és anyagok terrorszervezetek birtokába jussanak, ezáltal járulva hozzá az eltűnt fegyverek vagy fontos cikkek gyors megtalálásához és helymeghatározásához.

2005-ben az illetékes spanyol hatóságok a Csendőrség (Guardia Civil) Központi Fegyver- és Robbanóanyag-Felügyeletének (a kézi lőfegyverek igazgatási ellenőrzésével foglalkozó központi szerv Spanyolországban) koordinálásával 1 115 illegális lőfegyvert foglaltak le. A spanyol hatóságok jelenleg összesen 269 171 különböző fajtájú és típusú (zár alá helyezett, lefoglalt és elkobzott) lőfegyvert tárolnak; 2006-ban 20 811 lőfegyvert bocsátanak árverésre és további 43 324-et megsemmisítenek. A spanyol hatóságok 2005-ben 31 546 ellenőrzést végeztek olyan létesítményekben, ahol lőfegyvereket és/vagy robbanóanyagokat állítanak elő vagy tárolnak (ideértve gyárakat, kereskedelmi egységeket, sportlövészeti létesítményeket, biztonsági magáncégek, stb.); ezek közül 8 849-et lőfegyverek és 22 697-et robbanóanyagok előállításával vagy tárolásával foglalkozó létesítményekben. Ezenkívül a vám- és adóhatóság tisztviselői a fegyverexport során előforduló fegyvercsempészet elleni programjuk keretében többször meglátogattak kikötőket és repülőtereket is.

2005-ben Spanyolország részt vett a tagállamokkal (Lengyelország), a csatlakozó országokkal (Bulgária és Románia) és a tagjelölt országokkal (Törökország) közösen végrehajtott rendőrségi együttműködési programokban.

II. NEMZETKÖZI VÉGREHAJTÁSI ERŐFESZÍTÉSEK 2005-BEN

II.A. Intézkedések a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek felhalmozódásának és elterjedésének leküzdésére és a hagyományos fegyverek tiltott kereskedelmének megakadályozására

II.A.1. Pénzügyi, technikai és egyéb támogatás az ENSZ, a Nemzetközi Vöröskereszt, valamint más nemzetközi vagy regionális szervezetek és nem kormányzati szervezetek vonatkozó programjai és projektjei számára

II.A.1.1. Az Európai Unió által támogatott fellépések és projektek

Kambodzsa. EU ASAC

A Tanács 2005. november 7-én határozatot fogadott el a kézi lőfegyverek és a könnyű fegyverek destabilizáló kambodzsai

felhalmozódása és elterjedése elleni küzdelemhez való uniós hozzájárulásról. A projekt célja, hogy támogassa a kambodzsai fegyveres erőket abban, hogy folytassák és fejtsék be a fegyverkészletek nyilvántartásával, kezelésével és biztonságával összefüggő munkát, valamint politikákat, iránymutatásokat és legjobb gyakorlatokat alakítsanak ki. A projekt 1999-ben kezdődött. 1999 óta a teljes finanszírozás 7,9 millió eurót tesz ki. Integrált programról van szó, amely a fegyvertörvény elkészítésével kapcsolatos jogi segítségnyújtást, fegyverbegyűjtést és -megsemmisítést, biztonságos tároló létesítmények építését, valamint a hadsereg és a rendőrség számára az általuk jogszerűen birtokolt fegyverek ellenőrzésére és kezelésére vonatkozó képzést foglal magában. Ez az egyetlen olyan SALW-projekt, amelyet teljes egészében az EU hajt végre és irányít. A projekt a kambodzsai kormány határozott támogatását élvezi. A fegyvernnyilvántartásra és biztonságos tárolásra vonatkozó program végrehajtása a Honvédelmi Minisztériummal együttműködésben eredményesen és az ütemterv szerint halad. A fegyvertörvény 2005-ös elfogadása hosszú távú sikernek tekinthető Kambodzsa és az EU számára. **600 000 EUR**

Ukrajna

2005. november 29-én a Tanács határozatot fogadott el a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek, valamint a hozzájuk tartozó lőszer, ukrainai megsemmisítéséről a NATO Karbantartási és Ellátó Ügynökségének (NAMS) a SALW, a hagyományos lőszer és a hordozható légvédelmi rendszerek leszerelésére irányuló projektje első szakaszában nyújtott hozzájáruláson keresztül. **1 000 000 EUR**

ECOWAS

Az ECOWAS számára a kézi lőfegyverekre és könnyű fegyverekre vonatkozó moratórium keretében biztosítandó EU-hozzájárulás céljából 2004 decemberében elfogadott tanácsi határozat végrehajtása 2005-ben elkezdődött. E projekt célja a moratóriumnak a kézi lőfegyverekről és könnyűfegyverekről szóló ECOWAS-egyezménnyé történő átalakítása. **515 000 EUR.**

Indonézia

A biztonsági rendelkezések végrehajtására irányuló Aceh Megfigyelő Misszió (AMM) (az indonéz kormány és a Szabad Acehért Mozgalom (GAM) közötti egyetértési megállapodás) részeként a GAM leszerelésének és lefegyverzésének ellenőrzését is elvégezték. A lefegyverzéssel párhuzamosan végrehajtották a nem szervezett katonai csapatok és rendőri erők áthelyezését. Teljes finanszírozás: **9 000 000 EUR**

Az Európai Bizottság által kezelt Európai Fejlesztési Alap támogatta a kézi lőfegyverek ellenőrzésére vonatkozó ECOWAS-program (ECOSAP) megvalósítását, amely a kézi lőfegyverekkel foglalkozó nemzeti bizottságok létrehozására és megerősítésére, valamint tevékenységeikre helyezi a hangsúlyt. A végrehajtás az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDP) felelősségi körébe tartozik. **1 450 000 EUR.**

Ezenkívül az Európai Bizottság a következő projekteket finanszírozta:

- Hozzájárulás a Nemzetközi Vöröskereszt (ICRC) számára a civilek fegyveres konfliktusokban való védelmére szolgáló programjának végrehajtásához, ideértve az ICRC által a fegyveres konfliktusok és egyéb erőszakos helyzetek áldozatai érdekében végzett védelmi tevékenységeit, valamint a gyermekek toborzása elleni intézkedéseket is. **4 000 000 EUR**
- Támogatás az UNICEF számára a fegyveres konfliktusok gyermekekre, a gyermekek lakóhelyelhagyására és toborzására gyakorolt hatásával kapcsolatos adatok összegyűjtéséhez. A projekt megvalósítására a következő országokban kerül sor: Angola, Kolumbia, Kongói Demokratikus Köztársaság és Srí Lanka. **1 044 000 EUR**
- Támogatás az UNICEF számára a gyermekek és nők veszélyhelyzetekben történő védelmének fokozásához, nevezetesen az ENSZ lefegyverzést, leszerelést és visszailleszkedést irányító ügynökségek rendszerén keresztül (Gyermekek és DDR). **1 800 000 EUR**
- Támogatás az UNDP/SEESAC számára a nyugat-balkáni SALW-ellenőrzést támogató uniós terv kialakításához. Ez nemzeti stratégiák létrehozását, a civil társadalom támogatását, valamint a régió kapcsolódó CARDS-programjait kiegészítő és összekötő, a kézi lőfegyvereket és könnyűfegyvereket célzó szabályozási intézkedéseket foglal magában. **1 500 000 EUR**
- Horvátország: Twinning program a lőfegyverek, lőszer és robbanóanyagok kereskedelme elleni küzdelemhez. A program célja büntető intézkedések kidolgozására annak érdekében, hogy a Belügyminisztérium hatékonyabban tudja megelőzni, leküzdeni és felszámolni a lőfegyverek tiltott, bűncselekményekhez való felhasználás céljából történő gyártását. A második („Beszerzés”) rész célja a ballisztikai vizsgálatok törvényszéki módszereinek fejlesztése annak érdekében, hogy ez „normává” váljon az uniós szakpolitika számára. **4 000 000 EUR**
- Dél-Kelet-Európa, regionális fellépés: támogatás a Saferworld számára a civil társadalomnak a SALW-ellenőrzéssel és a közösségi biztonsággal kapcsolatos döntéshozatalba való bevonásához. **200 000 EUR**

II.A.1.2. AZ EU együttműködése más államokkal

Az EU szakértői szintű trojkamegbeszélésein (globális leszerelés és fegyverzetellenőrzés) a SALW témája kiemelt helyet foglal el a napirendben. Erre a rendszeres párbeszédre minden egyes EU-elnökség alatt (évente egyszer) sor kerül az Egyesült Államok, Kanada, Japán, Kína, az Orosz Föderáció, a Koreai Köztársaság, Ukrajna és Brazília részvételével. Eseti alapon külön SALW-trojkaakat is szerveznek.

II.A.2. Az EU tagállamai által a SALW-projektekhez nyújtott pénzügyi, technikai és egyéb segítség

Az EU által a rendelkezésére álló különböző eszközök segítségével finanszírozott projekteken kívül a tagállamok számos, SALW-val kapcsolatos projektet finanszíroztak bilaterális alapon. Ez idáig a tagállamok e jelentéshez a következőkkel járultak hozzá:

BELGIUM

A háborús veteránok átképzését és a civil életbe történő visszailleszkedését, valamint az illegális SALW-kereskedelemmel összefüggő adatok gyűjtését célzó projektek támogatása érdekében Belgium 3 000 000 eurót különített el a „Háborús veteránok civil életbe történő visszairányításának és visszailleszkedésének, valamint a kézi lőfegyverek begyűjtésének, tárolásának és megsemmisítésének közösségi programja” elnevezésű hároméves (2003–2005), a Kongói Demokratikus Köztársaságban indított projekthez. Ezt a projektet az UNDP felügyeli és irányítja.

Belgium 2004-től 2005-ig 110 000 euróval járult hozzá a kézi lőfegyver-projekttel kapcsolatos adatgyűjtéshez Nyugat- és Közép-Afrikában. A projekt segítségével az Európai Béke- és Biztonságkutató- és Információs Intézet (GRIP) hat nyugat- és közép-afrikai országban (Szenegálban, Nigériában, Maliban, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, Ruandában és Burundiban) szándékozik tanulmányokat készíteni.

CSEH KÖZTÁRSASÁG

2005 végéig a Cseh Köztársaság 2 500 000 CZK-val (körülbelül 89 285 EUR) járult hozzá az Egyesült Nemzetek Leszerelési Ügyek Főosztálya (UNDDA) Bizalmi Alapjaihoz. Az összeg konkrét felhasználásáról a Cseh Köztársaság és az ENSZ közösen dönt; különböző tevékenységeket indítványoznak, többek között gyakorlati leszerelési intézkedések révén a béke megszilárdítását az afrikai országokban.

FINNORSZÁG

Finnország a SALW-val kapcsolatban 2005-ben a következő konkrét tevékenységeket támogatta:

- a kézi lőfegyverekre vonatkozó ECOWAS-program;
- regionális kézilőfegyver-ellenőrzési projekt Guatemalában, Hondurasban, Salvadorban és Nicaraguában, amelyet az IEPADES – Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible – hajtott végre. A projekt célja a kézi lőfegyverek tiltott kereskedelmének mérséklése a fent említett országok határ menti övezeteiben;

- felmérés a kézi lőfegyverekről a kézi lőfegyverekről szóló felmérések 2005-ös évkönyvének kiadása céljából;
- pénzügyi hozzájárulás a Saferworld számára a „golyómegsemmisítő” (Biting the Bullet) projekt kézi lőfegyverekkel foglalkozó tanácsadó csoport tevékenységeihez;
- a fegyverzetátadás általános elveiről szóló nemzetközi munkaértekezlet megszervezése Tanzániával együttműködve Dar-es-Salaamban 2005 februárjában;
- pénzügyi hozzájárulás a nemzetközi fegyverzetátadás általános elveiről szóló, 2005 novemberében Helsinkiben megrendezett nemzetközi munkaértekezlethez, amelyet a civil társadalom konfliktusmegelőzési hálózata (KATU) és a Saferworld szervezett.

FRANCIAORSZÁG

Franciaország a jogállamiság helyreállítását célzó tevékenységekben, valamint konfliktus utáni DDR-műveletekben vesz részt. 2003-ban az EU Artemis műveletének keretében a Kongói Demokratikus Köztársaságban vett részt ilyen típusú eljárásban, és Elefántcsontparton részese egy hasonló műveletnek, a Licorne-műveletnek. A szűkös költségvetési helyzetben Franciaország az általa kiemelt fontosságúnak tartott területekkel kapcsolatos kétoldalú fellépéseket részesíti előnyben (pl. Nyugat-Afrika).

NÉMETORSZÁG

Németország pénzügyi és szakmai támogatást nyújtott az Arab Liga tagállamainak a 2005 áprilisában Algírban tartott regionális ENSZ-konferenciához, amelynek célja a cselekvési program megvalósításának áttekintése volt. Ezenkívül Németország támogatta az Arab Liga regionális tájékoztatási központját, amely – német segítséggel és pénzügyi hozzájárulással – 2005 decemberében megszervezte az arab nemzeti tájékoztatási központok első találkozóját.

Németország támogatja a Dél-Afrikai Fejlesztési Közösséget (SADC) a lőfegyverek, lőszeres és más kapcsolódó anyagok ellenőrzéséről szóló SADC-jegyzőkönyv végrehajtásában. Ezen együttműködés részeként a SADC-titkárságon regionális fókuszpont létrehozásának támogatása céljából Németország a helyszínen telepített egy béke- és biztonsági kérdésekkel foglalkozó tanácsadót.

Németország a SALW ellenőrizetlen elterjedése elleni küzdelem érdekében támogatja politikai, jogi és intézményi keret kialakítását a Kelet-Afrikai Közösségen belül, ideértve egy, a kézi lőfegyverek ellenőrzéséért felelős regionális tájékoztatási központ létrehozását is.

Németország a délkelet-európai SEESAC-projektek finanszírozása révén támogatta a SEESAC tevékenységeit.

Németország finanszírozza a válságmegelőzés és a békeépítés legfontosabb területeinek tekintett SALW-val és DDR-rel foglalkozó UNDP BCPR (Válságmegelőzési és Helyreállítási Hivatal) tematikus bizalmi alapjait.

Németország támogatja a volt hadviselők visszailleszkedését célzó országprogramokat Angolában, Burundiban, a Kongói Demokratikus Köztársaságban (KDK) és Ruandában. Németország támogatást nyújt a kézi lőfegyverek ellenőrzéséért felelős ugandai nemzeti tájékoztatási központ számára az ugandai nemzeti cselekvési terv végrehajtásához. Németország támogatja azokat a programokat, amelyek a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek veszélyére hívják fel a figyelmet Salvadorban és Szenegálban, valamint finanszírozott egy, a SALW-val kapcsolatos képzési programot Dél-Szudánban. Németország kidolgozott továbbá egy kézikönyvet a partnerországok nem kormányzati szervezetei számára arról, hogy miként indítsanak a kézi lőfegyverekről szóló figyelemfelkeltő kampányokat. A kézikönyvet a Német Technikai Együttműködés (GTZ) adta ki, és gyakorlati útmutatást nyújt. Németország a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek ellenőrzésével kapcsolatos képzési és oktatási moduloknak, eszközöknek és tanfolyamoknak a BICC (Bonni Nemzetközi Átképzési Központ) általi kidolgozását is finanszírozta, amelyeket Kolumbiában és Dél-Szudánban alkalmaztak.

LITVÁNIA

Az afganisztáni Ghor tartományi litván vezetésű helyreállítási csapatban betöltött feladata részeként a litván katonai állomány részt vesz a túlzott mértékben felhalmozott fegyverzet – ideértve a SALW-készleteket is – megsemmisítésében. Két litván szakértőt telepítettek az indonéziai Acehben található EU-misszióhoz, ahol a lefegyverzési, leszerelési és visszailleszkedési folyamattal foglalkoznak.

HOLLANDIA

2005-ben Hollandia a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek (SALW) terén az alábbi intézményekhez, projektekhez és egyéb tevékenységekhez járult hozzá. Az alábbiakban felsorolt SALW-val összefüggő tevékenységekhez való hozzájárulásokat a holland kormány erre a célra kijelölt pénzeszközeiből finanszírozták, amelyek teljes összege 2,55 millió euróra rúg:

- SaferAfrica (Biztonságosabb Afrika), a kézi lőfegyverek tiltott kereskedelme elleni küzdelmet célzó fellépés fenntartása projekt Dél-, Nyugat- és Kelet-Afrikában
- SaferAfrica, további támogatás az Összafrikai Konferencia számára a SALW különböző területeivel kapcsolatos közös afrikai álláspontok kialakításához, amelyeket a cselekvési program felülvizsgálata folyamán vitatnak meg
- Hozzájárulás a Nairobi Titkárság/RECSA számára a Nairobi Nyilatkozatnak a Nagy-tavak vidékén és Afrika szarvában történő végrehajtásához
- NAMSA, támogatás a NATO Békepartnerség Bizalmi Alapja számára a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek, a hordozható légvédelmi rendszerek (MANPADS) és lőszeres megsemmisítéséhez Ukrajnában

- HALO Trust, a kézi lőfegyverek, könnyű fegyverek és lőszerkegyűjtése és megsemmisítése Afganisztánban és Angolában
- Asociacion para Politicas Publicas (APP), a kézi lőfegyverek elterjedése és tiltott kereskedelme elleni tevékenységek Argentinában
- Saferworld, „golyómegsemmisítő projekt” (Biting the Bullet project)
- Kézi lőfegyverek felmérése, alaptámogatás
- Biztonsági Tanulmányok Intézete (ISS), országtanulmányok és határokon átnyúló kutatás Dél-, Kelet- és Közép-Afrikában végrehajtás és adatátadás céljából
- IANSA, a kézi lőfegyverek csökkentésére vonatkozó globális támogatási stratégia
- UNIDIR, „A leszerelés mint humanitárius cselekedet: a többoldalú tárgyalások működőképessége tetele”; e projekt eredményeképpen 2006-ban megjelenik egy kiadvány, amelyhez a holland külügyminiszter írt előszót
- UNIDIR, Hollandia kérte és pénzügyileg támogatta, hogy a fegyverközvetítésről készüljön egy, az ENSZ felülvizsgálati konferenciája előtt megjelentetendő összehasonlító tanulmány
- Genfi Fórum, hozzájárulás a Békeépítés és Biztonsági Partnerségek projekthez, amely együtt jár a hatékonyabb többoldalú leszerelési diplomáciára irányuló tevékenységek támogatásával, amelyekben Hollandia is részt vesz
- Pénzügyi támogatás az UNDDA számára a fegyverközvetítői tevékenységek szabályozásával összefüggő különböző széles körű konzultációk érdekében
- A holland Pax Christi nem kormányzati szervezet pénzügyi támogatást kapott a fegyveres erőszakra adandó közösségi válaszlehetőségekről szóló munkaértekezlet megszervezéséhez.

SPANYOLORSZÁG

2005 novemberében és decemberében a Guardia Civil segítséget nyújtott a Zöld-foki-szigeteknek a lőfegyverek és robbanóanyagok ellenőrzésével kapcsolatban. A technikai segítségnyújtás és a személyzet képzése keretében – amelyet a Külügyi és Együttműködési Minisztérium, valamint Spanyolország Nemzetközi Együttműködési Ügynöksége (AECI) hajtott végre – Spanyolország 2004 óta három munkaértekezlet/szemináriumot szervezett az ENSZ SALW cselekvési programjának végrehajtásáról Latin Amerikában. Az első 2004-ben La Antigua-ban (Guatemala), a másik kettőt 2005-ben Cartagena de Indias-ban (Kolumbia).

A fent említett munkaértekezleteken összesen körülbelül 100 szakértő vett részt Latin-Amerikából, Spanyolországból, nemzetközi szervezetektől (PNUD, CIFTA, tb.) és nem kormányzati szervezetektől (SweFOR, Arias Foundation, Intermon/Oxfam stb.).

SVÉDORSZÁG

Svédország a következő projektekben működött közre:

- támogatás a SALW-val foglalkozó interparlamentáris fórum számára (3 000 000 SEK)
- a nem kormányzati szervezetek képességeinek fejlesztése SALW-témákban Latin-Amerikában az ENSZ-LIREC segítségével (4 000 000 SEK)
- fokozott támogatás a Kézi Fegyverek Felmérése évkönyvhöz (SAS) (1 000 000 SEK)
- hozzájárulás a Kézifegyverek Elleni Nemzetközi Hálózat (IANSA) számára az afrikai fejlődő országok küldöttjeinek a SALW előkészítő bizottságban való részvételéhez, New York, 2006. január
- finanszírozás a Safer Africa számára (1 100 000 SEK)
- finanszírozás a Safer World számára (800 000 SEK)

Befejeződött a DDR-rel kapcsolatos stockholmi kezdeményezés (SIDDR), amelynek lezárásaképpen egy sor, többek között az ENSZ békefenntartó műveleteiben hasznosítható ajánlást adtak ki.

Ezenkívül Svédország aktívan részt vett a balti-tengeri térség határellenőrzési együttműködési projektjében, amely a balti-tengeri térségben a határ menti bűncselekmények, például többek között a SALW tiltott kereskedelme és tiltott közvetítése elleni küzdelmet tűzi ki célul. Svédország a DDR keretében a lefegyverzésről, leszerelésről és visszailleszkedésről szóló stockholmi kezdeményezés (SIDRR) által a kézi fegyverek felméréssel kapcsolatos, lefegyverzésről szóló tanulmány elkészítését is támogatta.

Svédország és az UNDP/TFPCR megállapodott arról, hogy Svédország hozzájárul a SALW Elterjedése Elleni Vagyongazdálkodási Alap megerősítéséhez (4. szakasz: fegyverzetcsökkentés, lefegyverzés és leszerelés) az EBESZ régió országaiban, például Ukrajnában. A hozzájárulást a 2006-os pénzügyi évben való felhasználásra szánják.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az Egyesült Királyság progresszív politikák és programok segítségével küzd a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek iránti kereslet és kínálat, valamint ezek megszerzhetősége ellen, továbbá a kézi lőfegyverek elterjedése és rossz célra való felhasználása elleni küzdelemre irányuló projektek egyik legnagyobb adományozója. Az FCO, az Egyesült Királyság Nemzetközi Fejlesztési Minisztériuma és a Fejlesztési Minisztérium együtt dolgozik az Egyesült Királyság politikájának végrehajtása érdekében, amelyet kiegészít a Globális Konfliktusmegelőzési Közös Alap alá tartozó 13,25 millió GBP összegű SALW-stratégia (2004–2007). Az Egyesült Királyság által biztosított finanszírozás segítséget nyújt ENSZ-szervezeteknek, regionális szervezeteknek, kormányoknak és nem kormányzati szervezeteknek a kézi lőfegyverek elterjedése és rossz célra való felhasználása elleni küzdelemhez. Az elmúlt évben az Egyesült Királyság több kormány, nemzetközi szervezet és nem kormányzati szervezet

programját támogatta, amelyek a fegyverek és lőszer beküldését, kezelését és megsemmisítését, a kereslet csökkentését, a meglévő regionális megállapodások végrehajtását, a nemzeti cselekvési tervek elkészítését, valamint a helyi civil társadalom képességei kialakításának elősegítését célozták. Az Egyesült Királyság folytatja a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek elterjedése és rossz célra való felhasználása elleni küzdelemre irányuló meglévő regionális kezdeményezések erősítését többek között Dél-, Kelet- és Nyugat-Afrikában, valamint Közép- és Dél-Amerikában. Tavaly Latin-Amerikában, Kelet-Afrikában, a karibi térségben, Dél-Afrikában és Délkelet-Európában finanszíroztuk a fegyver- és lőszer-megsemmisítést, valamint az ezzel kapcsolatos képzést.

II.A.3. A politikai és gyakorlati intézkedések megbeszélése, koordinációja és értékelése az EU-tagállamok, a Bizottság és a Tanács között

A Tanács globális leszerelési és fegyverzetellenőrzési munkacsoportja havonta egyszer ülésezik, és a SALW témája rendszeresen szerepel a napirenden. E munkacsoport évente kétszer külön ülést szentel kizárólag a SALW témájának. Az ENSZ-tagállamoknak a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájáról szóló ENSZ cselekvési program megvalósításával foglalkozó második kétévenkénti ülésén, amelyre 2005. július 11–15-én New Yorkban került sor, az EU-tagállamok és a Bizottság rendszeres koordinációs találkozókat tartottak.

Az ECOWAS/UNDP konferenciát megelőzően és a konferencia alatt 2005-ben a Bizottság és az ECOWAS-t támogató tagállamok összehangolták álláspontjukat.

Az Európai Bizottság és azok a tagállamok, amelyek tagjai a Nagy-tavak térsége baráti csoportjának és a kuratóriumnak, két, a konferencia által jóváhagyott projektjavaslatot koordináltak a következő elnevezéssel: „A Kongói Demokratikus Köztársaság keleti részén valamennyi fegyveres csoport lefegyverzéséről és hazatelepítéséről”, valamint „A tevékenységek koordinációjáról és a képességek fokozásáról a szubrégióban a tiltott kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek elterjedése elleni küzdelem érdekében”. Ez utóbbi projekt különösen arra törekszik, hogy az egész régióban elterjedő kézi lőfegyverek elleni küzdelemmel összefüggő sürgős kérdésekkel foglalkozzon (ideértve a megközelítések összehangolását, a regionális és nemzeti képességek fokozását, valamint a lefegyverzést is), széles körűen kihasználva a Kézi Lőfegyverek Regionális Központjának (RECSA) regionális szerepét.

II.A.4. Nemzetközi szemináriumok és konferenciák szervezése és azokon való részvétel

2005-ben két nagyjelentőségű esemény emelkedett ki a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos nemzetközi menetrendből: az ENSZ-tagállamoknak a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájáról szóló 2001. évi ENSZ cselekvési program megvalósításával foglalkozó második kétévenkénti ülése, amelyre 2005. július 11–15-én

New Yorkban került sor, valamint a tagállamok számára a tiltott kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek azonosítását és nyomon követését lehetővé tevő nemzetközi eszközre irányuló tárgyalásokkal megbízott nyitott munkacsoport (OEWG) két utolsó ülése. Valamennyi EU-tagállam aktívan részt vett az összes kapcsolódó ülésen. Az EU határozottan támogatta, hogy a lőszereket vonják a jogi eszköz hatálya alá, és azt is, hogy a jogi eszköz kötelező erejű legyen. Az EU továbbá támogatta, hogy a fegyverközvetítéssel összefüggő nemzetközi együttműködés erősítését szolgáló további lépések megfontolása céljából jöjjön létre az ENSZ kormányzati szakértői csoportja.

Az Európai Bizottság számos, a SALW-val kapcsolatos politikák, intézkedések és gyakorlatok különböző vetületeit vizsgáló felmérő tanulmány elkészítését támogatta „A kézi lőfegyverekre és könnyűfegyverekre, valamint a háborúból visszamaradt robbanóanyagokra vonatkozó európai tevékenység fokozása (SALW/ERW)” címmel. E projekt keretében, amelyet az UNIDIR irányításával hajtottak végre, nemzetközi interparlamentáris konferencia szervezésére került sor (2005. december 7–8.). A konferencia házigazdája, amelyen a nemzeti parlamentek képviselői vettek részt, az Európai Parlament volt.

Az Európai Bizottság részt vett az EU Stabilitási Paktum-NATO-OSCE-RACVIAC informális találkozókon Brüsszelben, amelyeken a SALW-val és a nehézfegyverzetel kapcsolatos tevékenységekről folytattak megbeszéléseket.

AUSZTRIA

Ausztria 2005 márciusában Rio de Janeiróban részt vett „A SALW civilek általi birtoklásának szabályozásáról szóló nemzetközi találkozó”.

NÉMETORSZÁG

Németország Hollandiával és az Egyesült Királysággal egyetemben szakmai és pénzügyi támogatást nyújtott az ASEAN-államokkal együtt az ASEAN Regionális Fórum keretében megrendezett SALW-szemináriumhoz.

OLASZORSZÁG

2005-ben Olaszország tevékenyen részt vett számos regionális és globális találkozón, amelyeknek az volt a célja, hogy információt cseréljenek a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmével kapcsolatos nemzeti eljárásokról, valamint az, hogy a problémákra közös megoldásokat találjanak. Olaszország konkrétan a következő eseményeken vett részt:

- az ENSZ cselekvési program arab országokban való végrehajtásáról szóló regionális konferencia (Algír, 2005. április 11–13.);
- kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel foglalkozó ENSZ-szeminárium (Peking, 2005. április 19–21.);
- A SALW-val kapcsolatos európai tevékenység fokozásáról szóló konferencia (Brüsszel, 2005. december 7–8.).

LETTORSZÁG

2005 februárjában a Lett Köztársaság Külügyminisztériuma szemináriumot szervezett Moldova és Grúzia hivatalos képviselői számára az exportellenőrzésről az EU exportellenőrzésre vonatkozó szabályaival kapcsolatos tapasztalatok és információk cseréje céljából. E két ország képviselői megismerték a Lett Köztársaság fegyverzetellenőrzésre vonatkozó meglévő jogszabályait és eljárásait, vámsterveknél tettek látogatást és beavatták őket a gyakorlati eljárásokba.

2005 októberében Lettország Külügyminisztériumának a stratégiai áruk exportellenőrzésével foglalkozó osztályáról egy szakértő ugyanilyen célból látogatott el Moldovába. A bűnüldöző szervek együttműködnek a hagyományos fegyverek illegális kereskedelmével kapcsolatos esetekkel foglalkozó észt, litván és más országbeli partnerekkel.

LITVÁNIA

Litvánia rendszeresen részt vesz a skandináv és a balti államok között az exportellenőrzéssel kapcsolatban tartott találkozókön. Ezek a találkozókön a résztvevők kicserélik tapasztalataikat az exportellenőrzéssel kapcsolatos kérdésekről, beleértve a vonatkozó SALW-kérdéseket is.

LUXEMBURG

Luxemburg, amely 2005 első felében az Európai Unió Tanácsának elnökségét töltötte be, két, SALW-vel foglalkozó tudományos tanácskozáson vett részt, az egyiket Afrikában (Algéria), a másikat Ázsiában (Peking) rendezték meg. Ezek a rendezvények, amelyeknek az volt a célja, hogy a résztvevőket megismertessék a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek Afrika és Ázsia egyes részein való felhalmozódásából származó problémákkal, és hogy felkészüljenek az államoknak az ENSZ cselekvési program végrehajtásával foglalkozó második kétévenkénti ülésére (New York, 2005. július), arra is alkalmat adtak Luxemburg számára, hogy a SALW jelölésével és nyomon követésével kapcsolatos tárgyalásokat lezáró júniusi ülés előtt új kétoldalú kapcsolatokat alakítson ki, illetve felfrissítse a meglévőket.

MÁLTA

Málta a Nemzetközösség kormányfőinek 2005 novemberében Máltán megrendezett csúcstalálkozóján csatlakozott a többi kormányfőhöz a *Záróközlemény* elfogadásában, amely többek között utal az SALW-re és a fegyverkereskedelmi szerződésre. A Nemzetközösség kormányfői a záróközleményükben tudomásul vették a hagyományos fegyverek kereskedelmére vonatkozó közös nemzetközi szabályok kidolgozására irányuló javaslatot, és ezenkívül támogatták az ENSZ keretében megindítandó, a fegyverkereskedelmi szerződéssel kapcsolatos munkára vonatkozó felhívásokat. Az SALW-vel kapcsolatban a kormányfők mély aggodalmukat fejezték ki többek között a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek tiltott előállítására, illegális kereskedelmére és korlátlan elérhetősége miatt, aminek következtében elhúzódnak a válságok, erősödnek a fegyveres konfliktusok és hátrányt szenved a fejlődés, és nyomatékosan felszólították valamennyi tagállamot a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos ENSZ cselekvési program megerősítésének támogatására.

HOLLANDIA

Hollandia részt vett és közreműködött a Kambodzsában, Phnom Penhben megrendezett, kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos ARF-szemináriumon.

LENGYELORSZÁG

A nemzetközi együttműködés keretében a Gazdasági Minisztérium olyan kétoldalú találkozókat szervezett, vállalta azok közös szponzorálását és részt vett azokon, amelyekben a fegyverexport-ellenőrzés lengyel rendszerének alapelveit ismertették. E rendezvényeknek az volt a célja, hogy tapasztalatainkat többek között Ukrajna, Horvátország és Kína rendelkezésére bocsássuk a nemzeti fegyverkereskedelm-ellenőrzési rendszerük kialakításához.

SPANYOLORSZÁG

2005-ben Spanyolország számos szemináriumon és/vagy munkaértekezleten vett részt: többek között a Finnország és Tanzánia által közösen szervezett, Dar-es Salaamban (februárban) megrendezett, az általános fegyverátadási elveket tárgyaló nemzetközi munkaértekezleten; a NATO második, az SALW-kérdésekre összpontosító „Fegyverzetellenőrzéssel és a fegyverek elterjedésének megakadályozásával kapcsolatos kurzusán”, amelyet a NATO oberammergaui oktatási intézményében tartottak (márciusban); az Egyesült Államok Leszerelési és Fegyverzetellenőrzési Ügynöksége (DTRA) által Washingtonban tartott SALW-munkaértekezleten (áprilisban); az Egyesült Királyság által Londonban megrendezett, a fegyverkereskedelmi törvény tervezetével kapcsolatos szemináriumon (májusban), valamint az Egyesült Királyság Egyesített Fegyverzetellenőrzési Csoportja (JACIG) által Londonban tartott SALW-munkaértekezleten (szeptemberben).

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

2005 júliusában az államok kétévenkénti ülésén az Egyesült Királyság két rendezvényt is szervezett: egyrészt a fegyverek továbbadása fokozott ellenőrzésének szükségességéről – beleértve az iránymutatásokat –, másrészt a fegyveres erőszakról és a szegénység csökkentéséről. Ez elősegítette, hogy mindkét kérdés nagyobb figyelmet és támogatást kapjon. Ezenkívül az Egyesült Királyság kezdeményező szerepet játszott az ülésen, és több állam számára pénzügyi támogatást nyújtott ahhoz, hogy küldöttségük részt vehessen a rendezvényen.

Az Egyesült Királyság folytatta a munkaértekezletek megrendezésének programját, az utóbbi időben Kelet-Afrikában (Kenya), Közép-Amerikában (Nicaragua), Észak-Afrikában (Algéria), az andoki régióban (Lima), a karibi térségben (Nassau) regionális munkaértekezletek megszervezéséhez, továbbá a Srí Lankában és Genfben tartott nemzetközi találkozókhoz nyújtottunk támogatást. Ezekben a munkaértekezleteken arra ösztönözzük a regionális csoportosulásokat és az egyes országokat is, hogy a 2006. júniusi felülvizsgálati konferenciát megelőző időszakban a nemzeti jelentéseikben, nyilatkozataikban és felszólalásaikban támogassák a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek továbbadására vonatkozó közös kritériumok és iránymutatások kialakítását.

Hollandiával és Németországgal együttműködve az Egyesült Királyság pénzügyileg támogatta a 2005 novemberében Kambodzsában megtartott, az EU és az Ázsiai Regionális Fórum (ARF) közötti találkozót, és – mint az EU elnökségét betöltő tagállam – vállalta a társelnökséget.

II. A.5. Egyéb kezdeményezések

A tiltott kézi lőfegyvereknek és könnyűfegyvereknek a Nagy Tavak régiójában és Afrika szarvában való elterjedése elleni tevékenységek főleg két fontos nemzetközi fórumhoz kapcsolódnak: a Nagy Tavak régiójával foglalkozó nemzetközi konferenciához (ICGLR), amelyen az EK a Nagy Tavak régiója barátainak csoportja részeként teljes körűen részt vesz; és a Nairobi Nyilatkozattal kapcsolatos konferenciához, ahol az EK szintén tagja a baráti csoportnak.

Az EK az EU-tagállamokkal összhangban határozottan támogatja „A Kézi Lőfegyverek és Könnyűfegyverek Regionális Központjának” (RECSA) tevékenységeit, amely a Nairobi Nyilatkozat végrehajtásáért, valamint a kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek régióbeli elterjedése elleni tevékenységek összehangolásáért felelős. Ezenkívül az EK és a RECSA között a kapcsolatok megerősítése és a kölcsönös együttműködés módjainak kidolgozása céljából két informális találkozóra került sor az EK nairobi küldöttségén 2005. június 13-án és október 14-én.

Magyarország és az Egyesült Államok közötti, a hordozható légvédelmi rendszerek (MANPADS) megsemmisítéséről szóló megállapodás értelmében Magyarország elhatározta, hogy 2005-ben 1 540 darab hordozható légvédelmi rendszert (MANPADS), közkeletű nevén vállról indítható légvédelmi rakétalövédékem semmisít meg, amelyekre Magyarország védelméhez már nincs szükség. Magyarország és az Egyesült Államok aláírt egy megállapodást arról, hogy az Egyesült Államok pénzügyi támogatást nyújt ehhez a projekthez. A megsemmisítést a tervek szerint 2006 elején fejezik be.

2005-ben a többoldalú békefenntartó műveletekben részt vevő olasz fegyveres erők a következő kézi lőfegyvereket és könnyűfegyvereket gyűjtötték be és/vagy foglalták le és semmisítették meg:

Irakban 335 kézi lőfegyvert és könnyűfegyvert semmisítettek meg: 12 AK 47-es; 2 RMO vadászpuska; 6 légpuska; 9 vadászpuska; 15 FAL; 12 kézzel készített fegyver; 9 félautomata fegyver; 9 RPG 5 40 mm-es gránátvető; 92 RPG 7 40 mm-es gránátvető; 9 könnyű gépfegyver; 4 nehéz gépfegyver; 12 60 mm-es mozsárágyú; 4 82 mm-es mozsárágyú; 14 forgópisztoly; 3 forgó tolózárás (bolt action) puska; 91 félautomata pisztoly; 1 géppisztoly. Koszovóban 81 kézi lőfegyvert és könnyűfegyvert semmisítettek meg: 11 AK 47-es; 23 CAL 7,62-es puska; 6 CAL 12-es puska; 2 vadászpuska; 1 M59-es puska; 13 vadászpuska; 1 Dragunov mesterlövészpuska; 1 RPG M80-as gránátvető; 1 aknavető; 3 könnyű MGS RPD; 1 RPG 2; 1 80 mm-es mozsárágyú; 2 M 81-es puska; 2 Voltran CAL 6,36-os pisztoly; 5 M57 CAL 7,62-es pisztoly; 3 M70-es pisztoly; 4 félautomata pisztoly; 1 géppisztoly. Boszniában 869 kézi lőfegyvert és könnyűfegyvert semmisítettek meg: 817 puska, 12 aknavető; 2 géppisztoly és 38 pisztoly. Ezenkívül az

afganisztáni, boszniai és koszovói műveletekben részt vevő olasz fegyveres erők 1 171 könnyűfegyvert és 5 aknavetőt is megsemmisítettek. Összesen 2 461 kézi lőfegyvert és könnyűfegyvert semmisítettek meg.

Az EU boszniai és hercegovinai „Althea” műveletének keretében, ahol spanyol és francia erők bevetettek be a Déli Egyesített Erőkkel, amelyek 2004 óta vesznek részt az Európai Unió által vezetett erőkben (EUFOR), számos műveletet végrehajtottak az SALW- és lőszerraktárak lefoglalása céljából („Free Entrance Plus műveletek”). Ezekben a műveletekben különféle eszközöket gyűjtöttek be: 400 000 töltényt, 1 500 fegyvert, 6 000 kézigranátot, 3 200 aknát és megközelítőleg 200 kilogramm robbanóanyagot, amelyeket különböző helyeken találtak (Szarajevó, Rogatica, Citluk, Brijeg, Foca, Bileca, Pale és Gorazde). Spanyolország részt vesz az uniós MEDA programban, amely a marokkói határellenőrzés megerősítésére irányul, a palesztin rendőrségen működő uniós koordinációs és támogató iroda tevékenységében, valamint a PAMECA misszió tevékenységében, amelynek célja az albán rendőrség megszervezése és megerősítése.

Az Egyesült Királyság fegyveres erőszak és szegénység elleni kezdeményezése megállapította, hogy kapcsolat van a kézi lőfegyverek, a biztonság és a fejlődés között. Világosan kimutatta, hogy jóllehet a fegyveres erőszak és a fegyverek elérhetősége által gyakorolt hatás összetett és sokrétű, szinte teljes mértékben negatív a lakóhelyelhagyás, az oktatásban, az egészségügyben és a mezőgazdaságban okozott kár, valamint a társadalom és a lakosság nagy részének elszegényedése szempontjából. Úgy véljük, hogy az adományozóknak és a fejlesztési ügynökségeknek programkészítésük részeként folyamatosan kell foglalkozniuk a fegyveres konfliktusokkal és a fegyverek beszerezhetőségével, és a fegyverzetcsökkentési intézkedéseket bele kell foglalniuk az országprogramokba. A Millenniumi Fejlesztési Célok megvalósítása érdekében tett előrelépés felmérése során több figyelmet kell fordítani arra, hogy a fegyverek elérhetősége milyen szerepet játszik a fejlődés akadályozásában.

II.B. A nemzetközi szervezetek munkájában való részvétel és a hagyományos fegyverekkel, különösen a kézi lőfegyverekkel és a könnyűfegyverekkel kapcsolatos regionális megállapodások

II.B.1. ENSZ

Az Európai Unió rendkívül kezdeményező volt ezen a fórumon, és konstruktív szerepet játszott az államoknak a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program végrehajtásával foglalkozó második kétévenkénti ülésén, amelyre 2005. július 11–15-én New Yorkban került sort. Az alábbiakban olvashatók a több tagállam által végzett munka és kezdeményezések részletei.

CIPRUS

Ciprus konkrét jelentéseket nyújt be az ENSZ-nek a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló

ENSZ cselekvési program végrehajtásáról. Tájékoztatást nyújt továbbá az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa számára (a 124/2004 határozat alapján) „az emberi jogoknak a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek elérhetősége és rossz célra való felhasználása révén való megsértésének megelőzésével” kapcsolatban.

FRANCIAORSZÁG

A kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek jelölésére és nyomon követésére vonatkozó közös francia–svájci kezdeményezésből származó elképzeléseket és eredményeket az ENSZ Közgyűlésének 2001. december 24-i határozatával létrehozott kormányzati szakértői csoport munkájához való hozzájárulás-ként terjesztették elő. Franciaország aktívan részt vett a kormányzati szakértői csoport ülésein, amely 2003. június 23-án nyújtotta be jelentését. Ezenkívül tevékenyen részt vett a 2003. december 23-i 58/241 határozattal létrehozott nyitott munkacsoport munkájában, amely olyan nemzetközi eszközzel kapcsolatos tárgyalásokra irányul, amely lehetővé teszi az államok számára, hogy időben és megbízhatóan azonosíthassák és nyomon követhessék a tiltott kézi lőfegyvereket és könnyűfegyvereket.

NÉMETORSZÁG

Németország Franciaországgal együtt a lőszerrel kapcsolatos ENSZ közgyűlési határozatot kezdeményezett, amellyel kapcsolatban konszenzus érhető el.

ÍRORSZÁG

Írország éves jelentéseket nyújt be a hagyományos fegyverek ENSZ által létrehozott nyilvántartási rendszerének, és beszámol az EBESZ-nek a katonai kiadásokról.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az ENSZ cselekvési program keretében az Egyesült Királyság a továbbadás ellenőrzésére vonatkozó kezdeményezéssel folytatta a munkát 2005-ben, amely arra irányul, hogy a 2006-os felülvizsgálati konferencián nemzetközi megállapodás jöjjön létre a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek exportjára, importjára és átszállítására vonatkozó közös szabályokról. Ennek alapja az alulról felfelé irányuló, régiókénti megközelítés, valamint az egész világra kiterjedő, az egyedi szempontok meghatározására és a közös alap kialakítására irányuló párbeszéd, találkozók és munkaértekezleteken keresztül folytatott munka. A konszenzus biztosítaná, hogy ez a kérdés biztosan szerepeljen a 2006-os felülvizsgálati konferencia napirendjén, és beépüljön az ENSZ cselekvési program jövőbeli, 2006 júliusa utáni fejlesztésébe.

2005 folyamán az Egyesült Királyság szakértőt küldött a jelölésre és nyomon követésre vonatkozó nemzetközi eszköz kidolgozására létrehozott nyitott munkacsoportba. 2005 októberében az Egyesült Királyság aktívan támogatta az ENSZ Közgyűlésben elfogadott, kézi lőfegyverekről szóló határozatokat. Ezenkívül az Egyesült Királyság a kezdetektől, 1992-től cselekvőt támogatja a hagyományos fegyverek ENSZ által létrehozott nyilvántartási rendszerét, és újólag részt vesz majd a nyilvántartási rendszer további működésének, többek között az

alkalmazási kör kézi lőfegyverekre és könnyűfegyverekre történő kiterjesztésének – ami az Egyesült Királyság számára elsőbbségi kérdés – vizsgálatával foglalkozó ENSZ kormányzati szakértői csoportban.

II.B.2. Az ENSZ Közgyűlésének Első Bizottsága

A tagállamok az ENSZ 60. Közgyűlésének Első Bizottsága által elfogadott, a kézi lőfegyvereket és a könnyűfegyvereket érintő határozatokkal kapcsolatban az alábbi álláspontokat foglalták el:

A kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek tiltott gyártása, továbbadása és forgalmazása, valamint túlzott felhalmozása által az emberiségre és a fejlődésre gyakorolt negatív hatás kezeléséről szóló, A/Res/60/68 határozatot Hollandia terjesztette elő, szavazással, valamennyi uniós ország támogatásával fogadták el.

Az államok számára a kézi lőfegyverek tiltott kereskedelmének megfékezéséhez és begyűjtéséhez nyújtott támogatásról szóló A/Res/60/71 határozatot Mali terjesztette elő, konszenzussal fogadták el.

A hagyományos fegyverek felesleges készleteinek felhalmozódásából származó problémákról szóló A/Res/60/74 határozatot Franciaország és Németország terjesztette elő, konszenzussal fogadták el.

A kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének minden vonatkozásáról szóló A/Res/60/81 határozatot Japán terjesztette elő, szavazás nélkül fogadták el. A 2. rendelkező bekezdést azonban szavazással, valamennyi uniós ország egyhangú támogatásával fogadták el.

A fegyverzetrel kapcsolatos átláthatóságról szóló A/Res/60/226 határozatot Hollandia terjesztette elő, szavazással, valamennyi uniós ország támogatásával fogadták el.

A fegyverek, katonai felszerelések és kettős felhasználású áruk és technológiák átadásáról szóló nemzeti jogszabályokról szóló A/Res/60/69 határozatot Hollandia terjesztette elő, konszenzussal fogadták el.

A katonai ügyekkel, többek között a katonai kiadások átláthatóságával kapcsolatos objektív tájékoztatásról szóló A/Res/60/44 határozatot Németország és Románia terjesztette elő (kétévenkénti), szavazás nélkül fogadták el.

A hordozható légvédelmi rendszerek illegális továbbadásáról, valamint a jogtalan hozzáférésről és felhasználásról szóló A/Res/60/77 határozatot Ausztrália terjesztette elő, konszenzussal fogadták el.

A hagyományos fegyverek regionális és szubregionális szintű ellenőrzéséről szóló A/Res/60/75 határozatot szavazással, valamennyi uniós ország egyhangú támogatásával fogadták el.

A földközi-tengeri régióban a biztonság és az együttműködés erősítéséről szóló A/Res/60/94 határozatot Algéria terjesztette elő, konszenzussal fogadták el, a 25 uniós tagállam támogatásával.

Az államok számára az illegális kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek kellő időben történő és megbízható azonosítását és nyomon követését lehetővé tevő nemzetközi eszközről szóló 60/519 határozatot Svájc terjesztette elő, szavazással, valamennyi uniós ország egyhangú támogatásával fogadták el.

II.B.3. EBESZ

Az Európai Unió tagállamai aktívan részt vettek az EBESZ kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos munkájában.

AUSZTRIA

Ausztria tevékenyen támogatta a kézi lőfegyverekkel és a könnyűfegyverekkel, valamint a hagyományos lőszerkészleteivel kapcsolatos EBESZ-dokumentumok további végrehajtását, külön hangsúlyt helyezve az ezeknek a Belaruszban, Tádzsikisztánban, Kazahsztánban, Ukrajnában és az Orosz Föderációban történő megsemmisítésével kapcsolatos projektekre. Ausztria megbeszélést is kezdeményezett arról, hogyan terjesszék elő az EBESZ aktuális SALW-projektjeit az ENSZ felülvizsgálati konferenciáján. A hagyományos lőszerkészleteiben Ausztria 64 470 EUR összeggel önkéntesen hozzájárult a füstfejlesztő vegyi anyagok újrahasznosítására és újrafeldolgozására irányuló grúziai projekthez.

CIPRUS

Ciprus információt nyújtott az EBESZ számára a hagyományos fegyverek és a kapcsolódó technológiák exportjára vonatkozó nemzeti gyakorlatról és eljárásokról (fsc.del/374/05, 2005.7.15.), a hagyományos fegyverek továbbadásáról (FSC.DEL/243/05, 2005.6.7.) és a kézi lőfegyverekről és a könnyűfegyverekről (FSC.DEL/334/05, 2005.7.15.).

DÁNIA

Dánia továbbra is részt vett az EBESZ tevékenységeiben, többek között az SALW-vel kapcsolatos szemináriumokon és munkaértekezleteken, valamint más kezdeményezésekben. Dánia végrehajtja a kézi lőfegyverekkel és a könnyűfegyverekkel kapcsolatos EBESZ-dokumentumot.

FINNORSZÁG

- Kézi lőfegyverekkel foglalkozó FSC technikai munkatárs kiküldése az EBESZ konfliktusmegelőző központjába.
- Szakértői hozzájárulás a kézi lőfegyverek közép-ázsiai csempészetének megakadályozására irányuló EBESZ határellenőrzési programhoz.
- Szakértői és pénzügyi támogatás a Közép-Ázsiában található kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos legjobb gyakorlatok kézikönyvével kapcsolatos EBESZ regionális munkaértekezletekhez.
- Hozzájárulás az EBESZ tádzsikisztáni missziója által kezelt önkéntes alaphoz. Az alap célja, hogy segítséget nyújtson a felesleges fegyverek és lőszerkészletek megsemmisítéséhez, valamint a készletek biztonságához Tádzsikisztánban.
- Hozzájárulás az EBESZ grúziai missziójának önkéntes alapjához. Az alap célja, hogy segítséget nyújtson a felesleges fegyverek és lőszerkészletek megsemmisítéséhez Grúziában.
- Hozzájárulás az EBESZ grúziai missziójának gyorsreagálású alapjához. Az alap célja, hogy segítséget nyújtson a fegyvereket önként beszolgáltató közösségeknek.

FRANCIAORSZÁG

2005 februárjában az SALW-készletek és a felesleges hagyományos lőszerkészletek megsemmisítéséhez nyújtott segítségre vonatkozó EBESZ-mechanizmus keretében Franciaország részt vett egy, a Dnyeszteren túli területről visszavont lőszerkészletek tárolásával és megsemmisítésével kapcsolatos oroszországi szakértői misszióban; 2005 áprilisában a hagyományos lőszerkészletek tárolásával és megsemmisítésével kapcsolatos értékelő missziót finanszírozott a kalinyingrádi enklávéban (Oroszország). Ehhez hasonlóan 2005 májusában a lőszer- és SALW-készleteknek az EBESZ által Tádzsikisztánban történő megsemmisítésének keretében Franciaország négy szakértő nyolc hónapos misszióját (képzés, a készletek felügyelete, a megsemmisítési műveletek ellenőrzése) finanszírozta (költsége: 110 000 EUR).

NÉMETORSZÁG

Az EBESZ keretében Németország elkészítette az EBESZ tervezett, lőszerkészletekkel kapcsolatos legjobb gyakorlatokról szóló útmutatójának a lőszer szállításról szóló fejezetét, valamint aktívan közreműködött az EBESZ SALW-vel kapcsolatos legjobb gyakorlatokról szóló útmutatójához tartozó, a hordozható légvédelmi rendszerek (MANPADS) készleteinek kezelésével és biztonságával foglalkozó melléklet kidolgozásában.

MAGYARORSZÁG

Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet keretében Magyarországon a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatban számos, politikai szempontból kötelező érvényű kötelezettséget vállalt.

OLASZORSZÁG

Olaszország 2005-ben továbbra is aktívan végrehajtotta az EBESZ 2000 novemberében elfogadott, a kézi lőfegyverekről és könnyűfegyverekről szóló dokumentumát. Ennek keretében Olaszország többször aktualizálta nemzeti adatszolgáltatását a kézi lőfegyvereknek és a könnyűfegyvereknek a fent említett EBESZ-dokumentum által meghatározott fő szempontjaira (gyártás, jelölés, exportellenőrzés, közvetítés, megsemmisítési módszerek) vonatkozóan.

LITVÁNIA

Litvánia teljesíti az SALW-ről szóló EBESZ-dokumentum szerinti információcseréje, valamint az ENSZ cselekvési program végrehajtására vonatkozó kötelezettségeit. Litvánia évente információt nyújt az ENSZ és az EBESZ számára a nemzeti joghatóság keretében elkobzott vagy megsemmisített kézi lőfegyverekről és könnyűfegyverekről.

HOLLANDIA

Hollandia a Tádzsik Köztársaságban található SALW és hagyományos lőszerkészletek megsemmisítésére és biztonságos tárolására irányuló projektet finanszírozott.

SZLOVÉNIA

Szlovénia 65 000 euróval járult hozzá az EBESZ SALW-lőszer-megsemmisítési projektjeihez Tádzsikisztánban (9,7 millió SIT – 40 000 EUR) és Ukrajnában (6,1 millió SIT – 25 000 EUR). Jernej Cimperšek szlovén diplomatát, az EBESZ állandó bécsi képviselőjének tanácsosát nevezték ki a Biztonsági Együttműködési Fórum (FSC) hagyományos lőszerrel foglalkozó koordinátorának. Szlovénia benyújtotta a kézi lőfegyverekről és könnyűfegyverekről (SALW) szóló EBESZ-dokumentum végrehajtására vonatkozó nemzeti jelentését.

SPANYOLORSZÁG

Spanyolország az Egyesült Királysággal és Svájjal együtt, 2004-ben és 2005-ben részt vett a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek, valamint az ezekhez kapcsolódó lőszerkészletek kezelésével, a felesleges készletek megsemmisítésével, a tárolás biztonsági feltételeivel, a lőszerraktárakkal stb. kapcsolatos, Belaruszban folytatott EBESZ projektben.

SVÉDORSZÁG

2005-ben Svédország az SALW terén a következő programokat támogatta:

- Megállapodás az UNDP/TFPCR támogató projektekkal, az EBESZ-szel együttműködve, a kézi lőfegyvereknek és a könnyűfegyvereknek az EBESZ-régió országaiban, például Ukrajnában történő megsemmisítésével kapcsolatban (25 000 000 SEK)
- Támogatás az EBESZ-en keresztül a tádzsikisztáni SALW-megsemmisítéshez (800 000 SEK)

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az EBESZ kísérleti projektjének vezető országaként Belaruszban szakértelmünkkel és pénzügyi támogatással járultunk hozzá a készletkezeléshez, -megsemmisítéshez és -nyilvántartáshoz. Emellett az Egyesült Királyság az EBESZ keretében folytatja az SALW-ről szóló EBESZ-dokumentum (2000. november) végrehajtásának támogatását. Jelenleg a G8-hoz tartozó partnerekkel szoros összhangban, Svédországgal és Törökországgal együtt az Egyesült Királyság is részt vesz az EBESZ kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos legjobb gyakorlatokról szóló kézikönyvéhez tartozó, a MANPADS készletek kezeléséről és biztonságáról szóló melléklet elkészítésének összehangolásában.

II.B.4. NATO

AUSZTRIA

Ausztria ukrain SALW-, MANPADS- és lőszer-megsemmisítési projekthez nyújtott pénzügyi támogatást. Az Egyesült Államok által irányított projektre vonatkozó végrehajtási megállapodást novemberben írták alá, a megsemmisítés pedig decemberben kezdődött el.

MAGYARORSZÁG

Magyarország tevékeny részt vállalt a NATO Békepartnerség keretében végrehajtott tevékenységekben.

LITVÁNIA

Litvánia hozzájárult a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek, hordozható légvédelmi rendszerek és lőszer megsemmisítésére irányuló projekthez Ukrajnában, amelyet a NAMSA (NATO) irányít.

SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG

A NATO/Békepartnerség és az EBESZ keretében megvalósuló projekteken keresztül Szlovákia összesen 30 000 EUR pénzügyi támogatással járult hozzá az SALW- és lőszer-megsemmisítéshez Ukrajnában.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az Egyesült Királyság azon országok közé tartozik, amelyek további hozzájárulást biztosítottak a NATO által Albániában végrehajtott lőszer-megsemmisítési programhoz, amelynek az a célja, hogy néhány év alatt 11 600 tonna, kézi lőfegyverekhez és könnyűfegyverekhez tartozó lőszert semmisítsenek meg. Ehhez hasonlóan 2005 februárjában az Egyesült Királyság bejelentette, hogy 400 000 GBP összegű támogatással járul hozzá az SALW, lőszer és föld-ég-rakéták ukrain megsemmisítésére irányuló nagyarányú és hosszú távú NATO-projekthez. Ezenkívül az Egyesült Királyság vezető projekt támogató, jelenleg több mint 500 000 GBP összeggel járul hozzá a felesleges SALW- és lőszerkészletek boszniai és hercegovinai megsemmisítéséhez. Ez a projekt kezdeti célként 250 000 kézi lőfegyver megsemmisítését (2005 decemberéig 75 000 darabot már megsemmisítettek), és ezenkívül általános célként 10 000 tonna lőszer megsemmisítését tűzi ki célul. 2005-ben további lőszerkészleteket semmisítettünk meg Albániában, és kézilőfegyver-megsemmisítő gépeket biztosítottunk Dél-Afrika számára.

II.B.5. ECOWAS

SPANYOLORSZÁG

2005 decemberében Spanyolország szándéknyilatkozatot írt alá a Nyugat-Afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS) ügyvezető titkárával, felajánlva, hogy legalább 1 000 000 euróval (amelyet a 2006 és 2008 közötti időszakban fizetnek ki) járul hozzá az ECOWAS tevékenységeihez és programjaihoz, ami magában foglalja „A nyugat-afrikai kézilőfegyver-ellenőrzési program” 750 000 EUR összegű támogatását is.

II.B.6. A Wassenaari Megállapodás

2005-ben azon hat uniós tagállam közül, amelyek még nem csatlakoztak a Wassenaari Megállapodáshoz, ötnek elfogadták a csatlakozását. Ciprusnak a megállapodáshoz való csatlakozás iránti kérelme még folyamatban van. Az EU-nak az a határozott álláspontja, hogy az összes uniós tagállam bevonása biztosítja a hatékony exportellenőrzés magas színvonalát a Wassenaari Megállapodáson, valamint az Unión belül.

A tagállamok továbbra is aktívan részt vettek a Wassenaari Megállapodás tevékenységeiben, többek között az SALW-vel kapcsolatos szemináriumokon és munkaértekezleteken, valamint egyéb kezdeményezésekben. Dánia alkalmazza a Wassenaari Megállapodásnak a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek exportjára vonatkozó legjobb gyakorlatokról szóló útmutatóját.

Ausztria a Wassenaari Megállapodás elnökeként hangsúlyozta ennek az exportellenőrzési rendszernek az illegális SALW elleni küzdelemmel kapcsolatos jelentőségét.

2005-ben Magyarország volt a Wassenaari Megállapodás szakértői csoportjának elnöke. Több ország kérésére ezt az egyéves megbízatást meghosszabbították 2006-ra. 2004-ben és 2005-ben Magyarország elősegítette Horvátország Wassenaari Megállapodáshoz történő csatlakozását.

Az Egyesült Királyság továbbra is aktívan támogatta a Wassenaari Megállapodás segítségnyújtási erőfeszítéseit, különösen a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek exportjára vonatkozó legjobb gyakorlatokról szóló útmutatónak és a MANPADS exportellenőrzésének elemei című dokumentumnak a szélesebb körű betartását.

II.B.7. Egyéb

MAGYARORSZÁG

Magyarország támogatja a fegyverzetellenőrzés felügyeletét és végrehajtását támogató regionális központ (RACVIAC) munkáját. 2005-ben Magyarország közreműködése azzal bővült ki, hogy új katonatisztet küldött a RACVIAC állományába. 2006-ban Magyarország lesz a RACVIAC 2. munkacsoportjának társelnöke.

Magyarország támogatja a kézi lőfegyvereket és könnyűfegyvereket ellenőrző délkelet-európai központ munkáját. Magyarország részt vett a nyugat-balkáni biztonsági szektor számára 2005 szeptemberében Montenegróban rendezett konferencia munkájában.

ÍRORSZÁG

Írország a Humán Biztonsági Hálózat tagjaként támogatja a fegyverekkel kapcsolatos kérdések emberközpontú megközelítését, és régóta finanszíroz leszerelési, lefegyverzési, újrabeilleszkedési és rehabilitációs (DDRR) programokat. Legutóbb Írország 2004-ben és 2005-ben az UNDP DDRR Vagyonkezelői Alap keretében összesen 1 000 000 EUR összegű sürgősségi és helyreállítási támogatást nyújtott Libériának a DDRR-tevékenységek elvégzéséhez. Ez az UNDP-program annak biztosítására szolgál, hogy a közösségi alapú programokat elsősorban azon nők és gyermekek igényeihez igazítják, akik korábban hadviselők voltak.

Írország finanszírozást biztosított a Genfi Fórum számára. E genfi székhelyű szervezet arra törekszik, hogy a leszereléssel és a fegyverzetellenőrzéssel kapcsolatos közös érdekű kérdéseken terén partnerségeket építsen ki a kormányok, a nemzetközi szervezetek és a nem kormányzati szervezetek között.

SPANYOLORSZÁG

2005 októberében Spanyolország részt vett a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel foglalkozó parlamenti fórum képviselőinek Mexikóvárosban megrendezett harmadik éves találkozóján.

III. EGYÉB MEGJEGYZÉSEK, MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS KAPCSOLÓDÓ INFORMÁCIÓK

FRANCIAORSZÁG

Franciaország néhány éve egyre nagyobb átláthatóságot biztosít a parlamentnek a fegyverexportra vonatkozóan benyújtandó éves jelentés tekintetében, amelyet nem csak Franciaországban adnak közre, hanem külföldre is eljuttatnak (követségek és nemzetközi szervezetek). A jelentés bemutatja a nemzeti ellenőrzési gyakorlatokat, valamint az exportellenőrzéssel kapcsolatos nemzetközi gyakorlatokat, amelyekben Franciaország részt vesz. Számos statisztikai adatot is tartalmaz, többek között a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek exportjára vonatkozóan.

NÉMETORSZÁG

Németország nemrég kiadta a fegyverexportról szóló 2004. évi átfogó jelentését, amely különös hangsúlyt helyezett a kézi lőfegyverek exportjával kapcsolatos lehető legnagyobb mértékű átláthatóságra és nyíltságra. A jelentés többek között részletes információkat tartalmaz a kézi lőfegyverek és az ezekhez kapcsolódó lőszerkegyedi exportengedélyeire, például a rendeltetési országra, fegyvertípusra, értékre és a tételek számára vonatkozóan. Az SALW-vel kapcsolatos német jogszabályok és politika teljes áttekintése a www.un.org honlapon található meg.

LITVÁNIA

Az Interpol litván nemzeti irodája a fegyverek azonosítását és a tiltott fegyverkereskedelemben részt vevő személyek leleplezését érintő információkérések útján együttműködik az Interpol Főtitkárságával és az Interpol nemzeti irodákkal.

SZLOVÉNIA

2005-ben Szlovénia első alkalommal adott ki éves jelentést a fegyverexportról és -importról. A jelentést a Honvédelmi Minisztérium internetes oldalán adták közre (www.mors.si).

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

2005-ben kiadták az Egyesült Királyság éves jelentését, amely magában foglalja a 2004-ben hozott engedélyezési határozatokat és az elmúlt év politikai fejleményeivel kapcsolatos részleteket. Az éves jelentéseket nemzetközi szinten a nyíltság mutatójának tekintik, és az Egyesült Királyság – azzal, hogy minden egyes fegyverengedélyről részletes információkat ad – élen jár ebben a tekintetben. Az Egyesült Királyság rendszeresen negyedéves jelentéseket is készít.

III.A. SALW-projektek uniós finanszírozása iránti kérelmek értékelésének kritériumai

III.A.1. A prioritásokkal kapcsolatos iránymutatások

A 2001. július 20-án elfogadott, a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program újólal megerősíti, hogy a végrehajtása során egymást kiegészítő tevékenységekre van szükség globális, regionális és nemzeti szinten. A kézi lőfegyverek és a könnyűfegyverek, valamint lőszerük tiltott felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelemre vonatkozó uniós stratégia 2005. decemberi elfogadása szemlélteti az EU-nak az említett kiegészítő jelleg iránti elkötelezettségét és hozzájárulásának biztosítását.

Az uniós stratégia olyan átfogó dokumentum, amely a konkrét tevékenységek és gyakorlatok meghatározásával megadja azt az összetett válaszlépést, amely a kézi lőfegyverek és könnyűfegyverek, valamint lőszerük tiltott felhalmozása és kereskedelme által jelentett veszélyek leküzdéséhez szükséges, és amely az EU számára multilaterális és regionális szinten, az EU-n belül és az EU kétoldalú kapcsolatainak keretében rendelkezésre álló eszközök teljes mértékű kihasználására törekszik. A stratégia az e téren már meglévő uniós politikákra és cselek-

vésekre épül, és azokat összegzi, beleértve a 2002/589/KKBP együttes fellépés végrehajtását.

A stratégia cselekvési tervet tartalmaz, tehát iránymutatásokat ad a kézi lőfegyverekkel és könnyűfegyverekkel kapcsolatos uniós kezdeményezésekre vonatkozóan. A globális leszerelési és fegyverzet-ellenőrzési munkacsoport rendszeres ülései biztosítják az EU SALW-stratégiájának alkalmazását. Minden félévben a munkacsoport legalább egy ülése kizárólag az SALW-vel foglalkozik.

III.B. Tanulságok

A 2002/589/KKBP együttes fellépés alapján három új projekt elindítására került sor. Még túl korai lenne következtetéseket levonni a végrehajtásukról. A kambodzsai projekt azonban bizonyította, hogy ahhoz, hogy e területen egy kezdeményezés sikeres legyen, a kedvezményezett országnak éreznie kell, hogy a partnere, ebben az esetben az EU, jelentős politikai tekintély, amely segít a kedvezményezett országnak abban, hogy a lakosság körében erkölcsi tekintélyt szerezzen. Ez szükséges ahhoz, hogy a lakoságnak az SALW-problémához és az azzal szembeni küzdelemhez való hozzáállása megváltozzon.

III.B.1. A pénzeszközök elosztásának kritériumai

A kritériumokat a negyedik éves jelentésben közzölték.

MELLÉKLET

AUSZTRIA

Alexander Benedict
Szövetségi Külügyminisztérium
II.8. Főosztály – Globális leszerelés, fegyverzetellenőrzés, fegyverexport ellenőrzés, multilaterális atomenergiái kérdések és NAÜ
Cím: A-1014 Wien, Minoritenplatz 8
Tel.: (43-5) 0 11 50 – 3354
Fax: (43-5) 0 11 59 – 5354
E-mail: alexander.benedict@bmaa.gv.at
www.bmaa.gv.at

BELGIUM

Szövetségi Külügyi Szolgálat
Nemzetközi Biztonsági Főosztály
Non-proliférációs, Leszerelési és Fegyverzetellenőrzési Igazgatóság
15, rue des Petits Carmes
B-1000 Brussels
Tel.: (32-2) 501 37 11
Fax: (32-2) 501 38 22
E-mail: werner.bauwens@diplobel.fed.be

CSEH KÖZTÁRSASÁG

Nem áll rendelkezésre

CIPRUS

Külügyminisztérium
Multilaterális Kapcsolatok Főosztálya
Leokoforos Proedikou
CY-1447 Nicosia
Tel.: (357) 22401146
Fax: (357) 22661881
E-mail: sliassides@mfa.gov.cy

DÁNIA

John Kierulf
Leszerelési és Non-proliférációs Osztály vezetője
Külügyminisztérium
2, Asiatick Plads
DK-1448 Copenhagen K
Tel.: (45) 33 92 06 78
Fax: (45) 33 92 18 04
E-mail: jokier@um.dk

ÉSZTORSZÁG

Külügyminisztérium
1. Politikai Főosztály, 1. Osztály
Ketlin Süsmalainen
Tel.: (372) 6377 100
Fax: (372) 6377 199
E-mail: ksusmalainen@mfa.ee
Külgazdasági és Fejlesztési Együttműködési Főosztály, 4. Osztály
Tel.: (372) 6377 200
Fax: (372) 6377 288
E-mail: stratkom@mfa.ee

FINNORSZÁG

Külügyminisztérium
Politikai Főosztály
Fegyverzetellenőrzési, Leszerelési és Non-proliférációs Osztály
P.O. Box 176
FIN-00161 Helsinki
Tel.: (358-9) 1605 5580
Fax: (358-9) 1605 6066
E-mail: POL-05@formin.fi

FRANCIAORSZÁG

Külügyminisztérium
Stratégiai Ügyek, Biztonsági és Leszerelési Igazgatóság
Vegy- és Biológiai Leszerelési és Hagyományosfegyverzet-ellenőrzési Főosztály
Tel.: (33-1) 43 17 40 70
Fax: (33-1) 43 17 49 52
E-mail: Jean-Francois.Guillaume@diplomatie.gouv.fr

NÉMETORSZÁG

Nemzeti kapcsolattartó:
Szövetségi Külügyminisztérium
Hagyományosfegyverzet-ellenőrzési Főosztály
Werderscher Markt 1
D-10117 Berlin
Tel.: (49-30) 5000 1465
Fax: (49-30) 5000 51465
E-mail: 241-1@diplo.de

GÖRÖGORSZÁG

Külügyminisztérium
ENSZ és Nemzetközi Szervezetek Igazgatósága
Non-proliférációs, Leszerelési és Fegyverzetellenőrzési Osztály
GR-Athens
Tel.: (30-210) 368 22 50
Fax: (30-210) 368 22 39
E-mail: D01@MFA.GR]

MAGYARORSZÁG

Külügyminisztérium
Biztonságpolitikai és Non-proliférációs Főosztály
Szakreferens
Tel.: (36-1) 458-1190
Fax: (36-1) 202-0120
E-mail: Titkarsag.bpf@kum.hu

ÍRORSZÁG

Leszerelési és Non-proliférációs Főosztály
Külügyminisztérium, St. Stephen's Green
Dublin 2, Írország
Tel.: (353-1) 4780822
Fax: (353-1) 4082383

OLASZORSZÁG

Paolo Cuculi tanácsos
Leszerelési és Non-proliférációs Osztály
Multilaterális Politikai Ügyek és Emberi Jogok Főosztálya
Olasz Külügyminisztérium
Piazzale della Farnesina 1
I-00194 Roma
Tel.: (39-06) 3691 4000
Fax: (39-06) 3235927
E-mail: paolo.cuculi@esteri.it

LETTORSZÁG

Külügyminisztérium
Biztonságpolitikai Főosztály, Non-proliférációs és Fegyverzetellenőrzési Osztály
Brivibas bulv. 36, LV-1395 Riga
Tel.: (371) 7016456 – (371) 7016156
Fax: (371) 7828121

LITVÁNIA

Külgyminisztérium
Biztonságpolitikai Főosztály
Fegyverzetellenőrzési, Non-proliférációs és Leszerelési Osztály
J. Tumo-Vaizganto str. 2
LT-01511 Vilnius
Tel.: (370-5) 236 2522
Fax: (370-5) 236 2519
E-mail: rimgaile.karciauskaite@urm.lt

LUXEMBURG

M. François Berg
Külgyminisztérium
Politikai Ügyek Főosztálya (Globális leszerelés)
5, rue Notre-Dame
L-2240 Luxembourg
Tel.: (352) 478 2469
Fax: (352) 22 19 89
E-mail: francois.berg@mae.etat.lu

MÁLTA

Andrew Seychell
Rendőrfőkapitány-helyettes
Rendőri Erők Központja
Floriana
Málta
Tel.: (356-21) 247800
Fax: (356-21) 247922
E-mail: andrew.seychell@gov.mt

HOLLANDIA

Kézi Lőfegyverek és Könnyűfegyverek Szakreferense
Holland Külgyminisztérium
Fegyverexport-ellenőrzési Főosztály és Fegyverzetellenőrzés (DVB/WW)
P.O. Box 20061
2500 EB The Hague, Hollandia
Tel.: (31-70) 348 5562
Fax: (31-70) 348 5479

LENGYELORSZÁG

Külgyminisztérium
Biztonságpolitikai Főosztály
Tel.: (48-22) 5239202
Fax: (48-22) 6285841
E-mail: dpb@msz.gov.pl

PORTUGÁLIA

Külgyminisztérium
Leszerelési és Non-proliférációs Osztály
Largo do Rilvas
P-1399-030 Lisboa
Tel.: (351) 21 3946295
Fax: (351) 21 3946037
E-mail: dsd2@sg.mne.gov.pt

SZLOVÁKIA

Külgyminisztérium
EBESZ és Leszerelési Főosztály
Hlboka cesta 2
SK-833 36 Bratislava
Tel.: (421-2) 5978 3141
Fax: (421-2) 5978 3149
E-mail: obod@foreign.gov.sk

SZLOVÉNIA

Boštjan Jerman
osztályvezető
Új Biztonsági Kihívások és Fenygetések Osztálya
Biztonságpolitikai Főosztály
Külgyminisztérium
Prešernova ulica 25
SLO-1000 Ljubljana
Tel.: (386-1) 478 22 56
Fax: (386-1) 478 22 29

SPANYOLORSZÁG

Külgyminisztérium és Együttműködési Ügyek Minisztériuma
Terrorizmussal Kapcsolatos Nemzetközi Ügyek, Non-proliféráció és
Leszerelés Főigazgatóság
Non-proliférációs és Leszerelési Igazgatóság
Luis Gómez Nogueira, szakreferens
C/Padilla, 46
E-28006 Madrid
Tel.: (34) 91 379 17 59
Fax: (34) 91 394 86 47
E-mail: luis.gomez@mae.es

SVÉDORSZÁG

Sara Brandt-Hansen
SALW szakreferens
Külgyminisztérium
Leszerelési és Non-proliférációs Főosztály
S-103 39 Stockholm
Tel.: (46-8) 405 57 34
Fax: (46-8) 723 11 76

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Alastair Totty
Hagyományos Fegyverek Osztályának vezetője
Biztonságpolitikai Csoport
Külgyminisztérium és Nemzetközösségi Ügyek Minisztériuma
King Charles Street
London SW1A 2AH
Egyesült Királyság
Tel.: (44-20) 7 008 31 33
Fax: (44-20) 7 008 26 35
E-mail: Alastair.Totty@fco.gov.uk

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSÁNAK FŐTITKÁRSÁGA

A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemért felelős személyes megbízott hivatala
Rue de Loi, 175
B-1049 Brussels
Tel.: (32-2) 281 80 44
Fax: (32-2) 281 81 55
E-mail: infoWMD@consilium.europa.eu
www.consilium.europa.eu/wmd

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Külkapcsolatok Főigazgatósága
Daniela Dicorradó Andreoni
Tel.: (32-2) 29 94 167
Fax: (32-2) 29 50 580
E-mail: daniela.dicorradó-andreoni@ec.europa.eu